

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[39152637] -
סולמית [#]

פרשת וישלח תשפ"ה

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - בצע 31:46

שורש כח הבצע בנפש האדם

ש"פ כאילו נוטל נשמתו ממנו (ב"ק ק"ט). והדוגמא הברורה לכך זה שבהמת כהן מותרת באכילת תרומה. וזה מדריגת אהבת ממון דתיקון שצדיקים חביב עליהם ממונם יותר מגופם. כאשר אבד לאדם חפץ הוא נהיה בדר"כ עצב, אך עדיין אינו מתיאש כיון שחושב שימצא אבידתו, ולכן עדיין אינו מתנתק מהממון. אך כאשר הוא אומר וי ליי לחסרון כיס, הוא איבד לגמרי את ההתנוצצות של ניצוצי נפשו מהממון הזה, וירד ממדריגת עצבות למדריגת יאוש.

כאשר באים לדון למי שייך הממון כלומר שכ"א טוען שניצוצי נפשו הם אלו שנמצאים בממון. והשורש הפנימי להכרעה הוא מכח הנצוצות שבממון, וכמו שבמדבר פסקו למי שייך העבד לפי המקום שירד לו מן, שהמון הרי היה כדברי הרמב"ן נצוצי הזיו העליון, שלכ"א ירד נצוצי נפשו בגילוי משורש נשמתו, ולכן המן ירד בזכות משה דיקא משום שהוא שורש לכל נשמות ישראל, ולכן [לחז"ל מ"ד] מצוה על הדיין לבצוע - לפשר ביניהם קודם הדין משום שע"ז ההכרעה תהיה מהשורש הפנימי של הממון, שהם הנצוצות שבו. אך זה רק למי שהוא שונא בצע, אך מי שהוא אוהב בצע אצלו הנצוצות הם במדריגת בצע ולכן הוא רואה רק ממון של אחרים. וכאשר הוא נותן שוחד זה ההפך הגמור למדריגת בציעה כיון שאין הנצוצות פונים למקומם הראוי אז בטלה כל הבציעה שמהותה היא לגלות את מקום הנצוצות. ולכן העונש על שוחד זה יעוור עיני חכמים, מחמת שאינו רואה את הנצוצות.

כאשר האדם חוזר לעפר אתה ואל עפר תשוב, נשאר בו מעט חיות שהם בעצם הנצוצות שבעפר שהוא שורש הממון, ולכן צריך שאדם יהיה בעלים על מקום קבורתו, כמו שרואים במת מצוה שקונה מקומו, כי שם הנצוצות שמחיים אותו ומהם הוא קם לעת"ל, אך מי שלקח שוחד וקילקל את הנצוצות שלו אינו יכול לקום לעת"ל.

התקון השלם שיהיה לעת"ל זה שנעלה ממדריגת נצוצות ויאיר האור עצמו, וזה ההארה של נר חנוכה שצריך שתהא שלהבת עולה מאליה, וזה מדריגת הראייה דתקון שיש בנר חנוכה שצריך לראותם היפך היעור עיני חכמים. וזה מתגלה מהפך שמן שנמצא בעפר מקום הנצוצות, ומאיר מכך האור הגנוז, הגאולה דלעת"ל.

לשורש בצע ישנם כמה משמעויות בלשה"ק, אחת המשמעויות זה כלשון הפסוק מה בצע כי נהרוג את אחינו וגו' (בראשית לו כו). וביארו הראשונים שהכוונה היא - מה התועלת שנהרגהו, [אך בתרגום ורש"י ביארו - מה ממון שנרויח מכך, אך ודאי שבכללות שם בצע זה כל סוג תועלת].

משמעות נוספת לשורש בצע, מלשון לחלק - לבצוע, כגון בציעת הפת, וכגון לבצוע [לעשות פשרה] במשפט, מלשון אמצע.

שורש בצ הוא מלשון מבצבץ ועולה, מלשון צמיחה, וא"כ מה בצע הכוונה מה יבצבץ מכך - מה ריוח בכך, מה יצא מכך. וכמו צמח הצומח שהוא מבצבץ, ובפרטות כשנאמר בצע לגבי ממון, עיקר הממון [שהוא הכסף] נוצר מז' מיני מתכות, שמתוכם העיקר הוא הזהב [שהוא צהבהב - נוטה לשורש צב, ולכן הזהב יותר חשוב שקונה את הכסף] כסף ונחושת, מקורם הוא מהקרקע, וגילויים הוא ע"י שמבצבצים ומנצנצים מתוך העפר, א"כ שורש הממון שנקרא בצע זה מחמת שהוא עצמו מתגלה ע"י שמבצבץ.

שוחד נקרא בתורה בצע - שונאי בצע (שמות יח כא) כלומר שהממון מבצבץ ומנצנץ וגורם למי שאינו שונא בצע לחשוק בו, כי העין שלו רואה את מה שמבצבץ בממון [וזה מכח נפילת מדריגת ראייתו שלכן רואה רק נצוצות, שזה כל המשיכה לכח הרע מכח הנצוצות שנמצאים בכח הרע לצורך קיומו, משא"כ בראייה דתיקון רואים את האור שבכח הטוב עצמו ולא היה נמשך אחר ממון שאינו שלו]. ולכן העונש על שוחד הוא יעוור עיני חכמים.

דבר נוסף שמבצבץ מתוך העפר [או אל העפר] הוא יסוד המים כמו שנאמר ואד יעלה מן הארץ (בראשית ב ו), כאשר יש באדמה ריבוי מים שמבצבצים נהיה מכך ביצה - משורש בצע. אך כאשר האדמה מתייבשת, היא נעשית בקעים - בצעים, שזה בציעת הקרקע שנבצעת לבקעים כעין בציעת הפת.

א"כ יש ב' סוגי התגלות חיות [- נצוצות] בעפר, או בצבוץ של מיים, שבנפש זה התאווה הכללית. או בצבוץ של מתכות, שבנפש זה תאוות ממון [דקדושה או להיפך, אך עכ"פ גילוי חיות]. אך כאשר אין אפילו אחד מב' הגילויים של חיות בנפש, מתגלה ההיפוך של בצע הוא עצב - עצבות, ששורשו בעפר, כלומר שדבק בעפר ולא רואה בו את הניצוצות [אך הם עדיין קיימים בעולם] הוא נהיה עצוב, וזה א"כ שורש כח העצבות.

גילוי נוסף למטה ממדריגת עצב זה יאוש, וזה כאשר אדם מתיאש אין כלל התנוצצות של נצוצות בעפר. וזה מתגלה דיקא לעינין ממון, שכל ממון שיש לאדם זה מחמת שהממון שאצלו, ניצוצי נפשו גנוזים באותו ממון והם מתנוצצים לו. [אך ממון של אחרים שמתנוצץ לו זה מכח הבצע] כמבואר בחז"ל כל הגוזל את חברו

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

מקיישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[39825258]
סולמית [#]

פרשת וישב תשפ"ה

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - בצלאל 29:39

מדרגתו של בצלאל וגלויה בימי חנוכה

אמונה, וזה מכח שהשיג את עצם האור. והרמת משה את ידיו מקביל להקמת המשכן ששניהם התקיימו מכחו של משה.

גילוי נוסף מכחו של בצלאל זה השורש צלל - צלול. שהרי מדריגת האור כשלעצמו הוא צלול, וכאשר דבר מצל על האור אז הצל מאבד את צלילותו של האור. וענין זה מתגלה בהדלקת המנורה שנאמר בה להעלות נר תמיד, כח העליה במשכן התגלה בפשטות בקורבנות, אך עיקר כח העליה התגלה במנורה [שאותה הדליקו בשמן זית זך - אור צלול], וגם שם עיקר הגילוי היה בנר מערבי שדלק מערב עד ערב. ומתגלה כאן א"כ ב' בחינות, יש בחינה של הששה נרות שנאמר בהם שתהא שלהבת עולה מאליה, אך מאידך יש בהם כיבוי, שהוא השורש לחורבן הבית. משא"כ הנר מערבי יש לו שורש של עליה ללא הפסק, להעלות נר תמיד.

וזה מקביל לדברי הרמב"ן שהשורש לנר חנוכה זה במה שאמר השי"ת לאהרן שלך גדול משלהם [מהנשיאים] כלומר שבמנורה התגלה השורש של ההארה לדורות של נר חנוכה. אך גם לאור הזה יש ירידה מכח בצלאל שאבדנו את המנורה וירדנו ממדריגת צלול למדריגת צל. וזה כעין מה שהיה במשכן שהיה עליה לבצלאל מכח משה וירידה למשה מכח בצלאל, כך גם בחנוכה שנשאר האור של התמיד, מעשה ידיו של משה, אך ירד האור למדריגת צל מכח בצלאל.

ולכן כתוב בעל הנסים והדליקו נרות בחצרות קדשך, וצ"ב מדוע בחצרות ולא בתוך המשכן, אלא מכיון שאין לנו את גילוי האור בעצמו אלא את האור שנגנז שנשאר מכח משה, וזה השורש שמדליק על פתח ביתו. וזה השורש לפך שמן שנמצא שהרי תכליתו להאיר והוא נגנז בצל של העפר (שהוא שורש הצל) ששם מצאוהו.

כשמשה הקים את המשכן שבע ימים ראשונים הוא נחרב ורק ביום השמיני הוקם, זה השורש לשמונת ימי חנוכה. **ימי** חנוכה קבעום להלל והודאה, וזה האור שנשאר לנו מבן אורי. בן חור, לכן מדליק על פתח ביתו או בחלון מקום החור. למטה יהודה זה הגילוי של כח ההודאה בחנוכה.

מבואר בחז"ל שהשגתו של בצלאל היתה שהיה יודע לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ. כלומר, שהשיג את כל תהליך בריאת העולם מראשיתו עד הפועל הגמור שלו. וזה מתבאר מתוך הפסוק "בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה" (שמות לא-ב)

למטה יהודה, יהודה נקרא כך ע"ש שקידש ש"ש כשהודה, הקב"ה קבע את שמו ע"ש השם, שיהיה בשמו שם הויה, וזה הבחינה של קודם שנברא העולם היה הוא ושמו לבדו.

בן חור, כשעלה ברצונו יתברך לברא נבראים צמצם ועשה חלל פנוי כביכול ומילא בו רוח, וזהו בן חור, בחינה של חור - צמצום, ומילא בו רוח.

בן אורי, לאחר שהשי"ת עשה צמצום, הוא המשיך לתוכו אור, ע"י שאמר יהי אור. ואת אור זה השיג משה רבנו שנאמר עליו שקרן אור פניו. משא"כ בצלאל השיג רק את הצל של האור הזה.

וזה א"כ עומק השגתו של בצלאל שיודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ כלומר כל ראשית התהליך, השמו לבדו, החלל הפנוי שיש בו רוח, והאור שנמשך לתוך הנבראים שהוא סדר האור כשמתלבש במדריגה של צל.

דבר נוסף שמתגלה בשמו של בצלאל זה לב - אצל. כלומר שלבו היה אצל השי"ת. שהרי במשכן נאמר ושכנתי בתוכם, ודרשו בתוך לבו של כל אחד ואחד. וא"כ בצלאל עצמו מכח זה שהיה לבו אצל השי"ת יכל לגלות את זה במשכן.

אך מי שהקים את המשכן היה זה משה שנאמר עליו שלא יכולים זדים לשלוט במעשה ידיו. ולכן לא יכל המשכן להחרב אלא נגנז מחמת שהוקם ע"י משה שהשיג את עצם האור, ואם היה קם מכח בצלאל שהשיג רק את הצל של האור, היה המשכן יכול להחרב. ולכן בשמו של בצלאל יש את האותיות **אבל - צל**, שזה **אבל** על עצם זה שלא השיג את האור אלא את הצל בלבד וממילא **אבל** על כח החורבן שנוצר מכך.

ויתר ע"כ מתגלה בשמו של בצלאל זה **בצל - אל**, שהצל שלו היה צל של אלוקות. והצל הזה הוא ב - צל - אל, כלומר שהיה בו ב' צל. וזה הכח שעמד כנגד כוחו של עמלק שהוא בגיטריא ר"מ כמנין פעמים צ"ל. אך גם שם עיקר הניצחון במלחמת עמלק זה היה מכח הרמת משה את ידיו שהיו ידיו

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40051759] -
סולמית [#]

פרשת מקץ תשפ"ה

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - בצק 31:01

מדריגת הקיבוץ שגנוזה בבצק שמאירה את יצי"מ ואת ימי חנוכה

שהחשמונאים טעו במה שנטלו מלכות ואינם משבט יהודה, ועפ"י הנ"ל מובן שורש הטעות, כיון שההארה שהתגלתה בחנוכה היתה מכח השמן ששורשו במן שהתגלה בבצק שהוציאו ממצרים ששורשו בכח הקיבוץ של יוסף, ויוסף מכח הקיבוץ נעשה משנה למלך, א"כ האיר להם הארה של מלכות מכח כך. ובעומק אי"ז מלכות גמורה, אלא משנה למלך, וזה השורש לשמונת ימי חנוכה שמתגלים מכח כך, וזה ההארה של שורש ההצלה בחנוכה ע"י החשמונאים.

קץ שם לחושך - זה הקץ שמתגלה מכח הבצק. וחושך זו יון שהחשיכה עיניהם של ישראל, ההבדל בין אור לחושך זה שבאור רואים את הכללות איך הכל מאוחד, אך גדר החושך הוא שכאשר נמצאים בחושך תופרים נפרדות ואפשר להשיג רק מכח המישוש פרטים, וזה בחינת הגלות שרואים הכל נפרד ולא מאוחד, וזה החושך של יון שהחשיכו את האור של הקיבוץ [שגם בקיבוץ הקיים לא יתגלה האחדות - האחד]. ולכן גלות יון היתה דוקא בפני הבית שבו מתגלה הקיבוץ, כי הם רצו להלחם בכח הקיבוץ עצמו, ולהשפילו לקיבוץ דקילקול שהוא קיבוץ דברים נפרדים הנשארים כ"א כמציאות לעצמו. וזהו יונים נקבצו עלי.

שורש כח הקיבוץ נאמר אצל יוסף לענין אוכל. בתרגום אוכל נקרא עיבור. [ובכללות זה מחמת שעיבור נוצר מזיווג, וזיווג נקרא אכילה]. ההשואה ביניהם זה ששניהם גורמים לבליטת הבטן. הן עיבור - הוכר עובר, והן ריבוי אוכל גורם להשמין. צדיק אוכל לשובע נפשו - מדריגת שבע, ובטן רשעים תחסר אז הם אוכלים יותר זה מדריגת שמונה - שמן, וזו היא תרבות יון - חכמת פיתוח הגוף, מדריגת עיבור, תפיסה של הרחבת הגוף [ולאו דוקא בפועל], משא"כ בקומתן של ישראל מתגלה שצדיק אוכל לשובע נפשו, [ששורשו במצרים בולא נודע כי באו אל קירבנה] והרוחב שמתגלה הוא במדריגת מוחין דגדלות בבחינת בני בינה - מבין דבר מתוך דבר, מדריגת עיבור דתיקון ששורשו אצל יוסף שהוא המשביר, והוא משביר את מדריגת האין נבון וחכם כמון. וזה השורש שבחנוכה מוסיפים נר שמיני יותר מביהמ"ק ולא חוששים לבל תוסיף, מחמת שמתגלה היוסף דתיקון, מדריגת ההוספה במדריגת השמן - מן.

וזהו השורש הפנימי למנהג ישראל לאכול בחנוכה מאכלי שמן [ולא נוהגים לשתות או לסוך שמן] כי השורש הוא באוכל שקיבץ יוסף שהיתה במדריגת עיבור של מוחין. ולכן פשוט וברור שאין העיקר לאכול מאכלי שמן, אלא את מה שאוכל, לאכול במדריגת החכמה, מדריגת אכלו בלחמי שנאמר על התוה"ק שזה ריבוי מוחין, שהוא השורש של הקיבוץ והבצק שמאיר בימי החנוכה.

כשיצאו עם ישראל ממצרים הוציאו איתם את הבצק, ומונח כאן בעומק ההגדרה מה יוצא ממצרים, כלומר שמהות הבצק הוא זה שיוצא ממצרים.

ההפך של האותיות בצק זה קבץ, קיבץ, קיבוץ. ראשית כפשוטו, הבצק נעשה מקמח שהוא פירורים נפרדים, וע"י שנעשה עיסה הוא נהיה מקובץ ומחובר. בתחילה הוא קמח מיסוד העפר - פירורים. לאחמ"כ נותנים בו את יסוד המים. אח"כ הוא טופח ומתנפח מיסוד הרוח. ואז אופים אותו ע"י יסוד האש. א"כ מהות הבצק הוא קיבוץ וחיבור הנפרדים. וזה הכח שעם ישראל הוציאו ממצרים.

כידוע ירידת עם ישראל למצריים ויצי"מ שורשה בירידת אבותינו למצריים, מעשה אבות סימן לבנים, ראשית אברהם ושרה ירדו למצריים ויצאו, לאחמ"כ יעקב אבינו ירד למצריים ויצא במיתתו, וכן זה יוסף שיצא מבית האסורים במצריים, ויציאתו היתה מכח חכמתו, ועלה להיות משנה למלך, גם מכח חכמתו ע"י שהציע לקבץ את האוכל של שנות השובע לשנות הרעב, וכך עשה בפועל. וזה א"כ השורש למה שעם ישראל ביציאתם הוציאו בצק, זה מושרש בקיבוץ של יוסף לאוכל של מצריים.

שורש נוסף במילה בצק זה קצב. על גלות מצריים נאמר ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה, והשי"ת דילג על הקץ ונגאלו לאחר ר"י שנה. כח הקץ שורשו בקץ שבבצק שיצא ממצריים, כלומר שהתגלה כח הבצק דתקון, וזה הסיבה שיצאו בחיפזון ולא הספיקו לאפות את הבצק, מחמת שכח הדילוג על הקץ התגלה מכח הבצק עצמו. והשורש לדילוג הוא בזה שכשיעקב ירד למצריים פסק הרעב, לכן גם גלות מצריים פסקה קודם זמנה. ויתר ע"כ הרעב עצמו לא היה רעב גמור מכח יוסף, וזה השורש שנגאלו בזכות יוסף.

גלות מצריים היתה שורש לכל הגלויות שאחריה כידוע, שהם ד' גלויות בבל מדי יון ואדום. [נעסוק בגלות יון שהיא ענינה דיומא]. בחנוכה נוהגים לזמר יונים נקבצו עלי, היכן יש גילוי של נקבצו בגלות יון, הקיבוץ של יון היה להלחם בכח הקיבוץ דקדושה שהוא שורש כל הגאולות. וחכמת יון נלחמה בחכמת ישראל [ובפרטות כבינה שבחכמה] בבני בינה. שע"ז נאמר ביוסף אין נבון וחכם כמון.

השורש למה שעיקר האכילה כיום היא פת, זה מכח חטא אדה"ר, שנתקלל בזיעת אפך [לשון אפיה] תאכל לחם. ואם היה אוכל מעץ החיים עיקר האוכל היה פת מן השמיים, שזה מתגלה במן שהוא מדריגת אכילה דתיקון. ומבואר בחז"ל שבבצק שהוציאו ממצרים היה טעם מן, כלומר שביצי"מ מתגלה עליה ממדריגת אכילת פת של בזיעת אפך למדריגת אכילת פת מן השמיים מדריגת מן שהיה בה טעם מן. וזה התיקון לחטא אדה"ר. והשורש לזה ביוסף זה שמכח הקיבוץ אוכל לשנות הרעב הוא עולה למדריגת משנה למלך.

טעמו של המן היה כטעם שד השמן, וידועים דברי הרמב"ן

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40058540] -
סולמית [#]

פרשת ויגש תשפ"ה

**להאזנה לשיעור
בקול הלשון**

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבבי חנוכה 090 שפן - תמצית השיעור - שפן 30:31

גילוי אור הראשית דלעת"ל מתוך מלכות יון שנמשלה לשפן

לחווה. כוחו של הנחש זה ואתה תשופנו עקב, והכח של האדם כנגדו זה הוא ישופך ראש, ואת הכח הזה של ישופך ראש, יון שהם בחינת ראשית [חכמה, שמן] דקילקול באים לבטל ומתנגדים לכח הראש שהאדם לא יוכל כנגד הנחש. ובעומק מכח זה יון נלחמים דוקא בפני הבית ולא מחריבים אותו, כי הם באים להתנגד לביהמ"ק שהוא ראשית בשביל שהם יוכלו להתנגד לכח של הבית השלישי שיבנה ולא יחרב לעולם, וזה בחינת בסלע ביתם כח של חוזק [סלה, ה' וע' מתחלפות]. כלומר שמחד יון מתנגדים לכח השלישי שזה עבודת הלויים, אך מאידך הם מתנגדים לכח הראשית שזה העבודה שתהיה לעת"ל [גם] ע"י הבכורות שהם ראשית. וכידוע משיח שהוא ראשית בגימטריא נחש, ואליו יון באים להתנגד לראשית שלעת"ל, וזה העומק שחנוכה לא יתבטל לעולם.

דין חנוכה בזמן הזה הוא מדין השלישי, אך הוא נוגע באור של הראשית, כעין מה שיון שהם כח השפן שביתם בסלע [שאינו חרב] רוצים להתנגד לאור דלעת"ל לכח ביהמ"ק השלישי שהוא הראשית דלעת"ל ב"ב.

כח יון מהצד התחתון זה מה שהוא נושק לקרקע, זה המדריגה של השפן שאינו מפריס פרסה שזה שורש הקלקול שברגליים, וזה העומק שזמן הדלקת נר חנוכה זה עד שתכלה רגל מן השוק - תיקון הרגליים.

יתר ע"כ מתגלה במדריגת הרגליים האור של הראשית, שפן אותיות נשף שזה תחילת הלילה זהו זמן ההדלקה משתשקע החמה. וזה מדריגת מש"כ לעת ערב יהיה אור [זכריה יד ז'] דקאי על [לעת"ל ודוגמתו כיום זה] חנוכה שזה זמן ההדלקה, וזה מדריגת נפש דתיקון מדריגת משיח, ושם מתגלה שהערב אינו סוף אלא התחלה חדשה בחינת ויהי ערב ויהי בוקר, ומתגלה בתיקון האור של הראשית של הנחש שהוא מדריגת משיח. וזה עומק מדריגת המעלה גרה שבשפן דתיקון [שבכללות עינינה להעלות ממדריגת גוף למדריגת ראש] שגנוז ביון שדבר שנראה אחרית מתגלה בו אור הראשית, וזה מדריגת שמן שהוא צף ועולה בבחינת שתהא שלהבת עולה מאיליה מהאחרית לראשית, וזה האור הפנימי שמאיר בימי חנוכה לגלות שבמקום הנשף והאחרית שם יש ראשית חדשה, ראש של משיח. בתפיסה הפשוטה משיח הוא אחרית האי עלמא אך בעומק הוא הראשית דלעת"ל. לעת"ל נאמר אור חדש על ציון תאיר, אך מכח חנוכה מתגלה האור של הראשית של הלעת"ל.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

חז"ל המשילו את האומות - המלכויות לבע"ה, את מלכות יון [לא' הלשונות] לשפן. שנאמר בו - ואת השפן כי מעלה גרה הוא ופרסה לא יפריס טמא הוא לכם [ויקרא יא' ה']. יון מתנגדים כנגד קוב"ה אורייתא וישראל, נתבונן כיצד מתגלה ההתנגדות אליהם מכח מדריגת השפן.

שורש ההתנגדות היא לקוב"ה. נאמר בתורה לא יהיה לך אלוהים אחרים על פני, ושפן זה שפנה, פנה לאלוהים אחרים, וזו היא מדריגת חטא העגל. וזה מתגלה ביון שאמרו לישראל כתבו לכם על קרן השור אין לנו חלק באלוקי ישראל. ומכח כך הם מתנגדים לאורייתא כמשארז"ל שהשפילו את התורה שנתנה ע"י נביאים, וזה מדריגת שבירת הלוחות. שהרי הראש לנביאים היה משה ועליו אמרו לא ידענו מה היה לו. ומשה ביקש ואם אין מחני נא מספריך, ומכח זה לא הוזכר בפרשת הדלקת המנורה דיקא, וזה שורש התנגדות יון למשה שטמאו את השמנים והעלימו את שמו של משה שמכח מסירות נפשו נכלל בשורש [כמו המים שדוד לא רצה לשתותם שבו ע"י מסי"ג ונכללו בשורשם], משה, שמן - שם נ'. וזה נרמז בשמותם של בני יון שהם אלישה - בגי' משה (עם הכולל). ותרשיש - תרי שש, שזה יום שישי דמעשה בראשית ושנתנה בו תורה. כתים - מלשון כתית למאור. ודדנים - כשישראל למעלה הם אומרים דודים אנחנו [מכח שם ויפת, יפת מתנגד לשם שזה שמו של משה. ולכן גזרו לא להזכיר שם שמים], וכשהם למעלה הם דרנים, שרודים בעם ישראל, וזה השורש ללך רד כי שחת עמך.

וההתנגדות לישראל, שפן אותיות נפש, שזה כללות נפשות ישראל. ור"ת נפ"ש נר פתילה שמן, שהתנגדו לנר ה' נשמת אדם. ובעומק, מבואר במשלי (לי כו') שהשפנים ביתם בסלע. [ולכן זכר להצלה מדלקים נר איש וביתו] משה היה כולל את כל נפשות ישראל, ושורש נפילתו ממדריגת דיבור שהכה את הסלע זה מהקליפת יון שגנוזה בסלע. והחילוק בין דיבור או הכאה לסלע זה השורש בפועל למלחמת ישראל ויון [כי השורש הוא חטא העגל]. ואם משה היה מדבר אל הסלע היה מכניע ומנצח את יון ולא היה צריך מלחמה. וההכאה בסלע גרמה שנס פך השמן אינו אלא ריבוי שפע קיים ולא נס גמור יש מאין, ואילו היה מדבר היו זוכים לשמן יש מאין. יתר ע"כ מבואר בחז"ל שמלבד מה שהם מתנגדים לשלושה - קוב"ה אורייתא וישראל. הם מתנגדים לכח השלישי, שהם כנגד עז משולשת, וכנגד [החשמונאים שהיו מ]שבט לוי שהוא שלישי. והם נלחמו בחודש כסליו שהוא שלישי מחודשי החורף, כנגד מתן תורה שהיה בחודש השלישי של הקיץ.

שורש המילה שפן זה בקללת הנחש הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב [בראשית ג' טו], מלשון שייף. והנחש הוא שורש הקלקול של יון, שהוא נכנס [במקום הזכו שכינה ביניהם] להיות השלישי בין אדם

צורת אחדות הדבקות והתבוקות לבורא ולביתו

פעמיים חי ולכן גם לאחר מיתה הם מצורפים.

נתבאר שתיקון הבק הוא הדבקות, בעומק, בק זה אותיות ב' ק'. ב' מלשון בית. ק' מלשון היקף סביב. ולפי"ז בק פירושו בית סביב. וידוע בדברי רבותינו שכל שפע הנשפע לאדם הן רוחני הן גשמי, אינו נכנס ישר מבחוץ לבפנים, אלא קודם הוא מקיף לאדם ולאחמ"כ הוא נכנס לתוכו, לפנימי. לדוגמא כאשר אדם קונה דבר מאכל בעת שקנה זה במקיף שלו, ורק לאחמ"כ הוא אוכל אותו והוא נכנס לתוכו. וכך גם להיפך כאשר שפע מסתלק מן האדם הוא קודם יוצא למקיף ומשם יוצא לאחמ"כ. דוגמא יסודית לכך זה בחלקי נפשו של האדם, שבתחילה יש לאדם נפש וכשזוכה מקבל רוח וכן הלאה. אז המדרגה שמקבל אינה נכנסת ישר לתוכו אלא למקיף שלו ומשם לפנימי, וכן כשנפשו מסתלקת היא יוצאת תחילה למקיף שהוא מקום ביתו שלו, שזה הענין שיושבים שם שבעה כי שם המקיפים שלו עד סוף השבעה. ומתגלה א"כ שכאשר מבוקקים מהאדם משהו זה לא לגמרי אל זה יוצא לסביבותיו שזה מקום ביתו. והתבאר שתיקון הבק זה ודבק באשתו ומתגלה לפי"ז שאיש ואשה שזכו שכינה ביניהם כלומר ששניהם מתבוקקים ומתרוקנים לתוך הבית שבו השכינה שורה. ולכן ישראל נקראים בית יעקב, כי מכה יעקב הם מתרוקנים למדריגת הבית.

יש שני הבחנות בבק, הקב התחתון הוא נפשו של האדם שזה הדבר התחתון ביותר באדם לצורך קיומו, זה הקב שלו. וכן בצורת אדם זה במקום הרגליים כמש"כ הקיטע יוצא בקב שלו, וזה נהיה חלק מהרגל שלו [לענין יציאה בשבת], שזה המקום התחתון בצורת אדם. אך הקב העליון הוא שורש נשמתו שהוא המקום הפנימי ביותר בנפש האדם שבו לא שייך כרת. וזה כח היחידה של האדם שכידוע שורה בבית, והיחידה מצטרפת עם השכינה שמתגלה גם היא בבית וזה עומק מדריגת ושכנתי בתוכם שזה מדריגת ביהמ"ק, וזה מצוות לדבקה בו שזה הדבקות השלימה מכה היחידה שבאדם שהיא חבוקה ודבוקה בק.

גר נקרא כך מלשון שנגרר אחר הכנס"י, אותיות גר הם אחר אותיות בק, השתא מתגלה שהגר הוא הבק התחתון, אך לעת"ל יתגלה שהגר הוא שורש מלכות בית דוד [שבא מרות שהתגירה] שבו עיקר גילוי היחידה הבק העליון, והגר מלשון גר [מגורים]. וכן יתגלה צירוף של יהודה וגרים, ורמז לכך יהודה וגר גימטריא רגל שיתגלה העליה מהרגל לקב העליון.

עבודת האדם למעשה זה לבוקק את כל חלקי נפשו למקום היחידה שלו שהיא בטלה לבורא מקום הקב העליון, וכמו גר שמהותו היא ביטול גמור למה שהיה, כך עבודת האדם לבטל את כל חלקי נפשו ליחידה שהיא בטילה ונכללת בו יתברך שמו.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בק-בקבוק-אבק-דבק-עקב-בית-עצם-נקב-נקבה-ריקון-אבק-קבץ-קיבוץ-קב-גר-בקק-פירור (מערת המכפלה, מקיף ופנימי, יחידה, יעקב אבינו, לאה, זיוג)]

שורש המילה בק זה בפסוק (נחום ב' יא') בוקה ומבוקה ומבוקה ומבואר במפרשים שהמילה בק היא מלשון ריקון. ויש ג' סוגי ריקון, אחד זה ריקון ממה שבתוך, כגון ריקון בקבוק [שעל שם כן נקרא כך] כלומר שהוא מבוקק את הבקבוק, וכשהבקבוק מתרוקן הוא משמיע בק בק. והסוג השני הוא ריקון של עצם הדבר לפירוים, שמתפורר ונהיה כאבק – א' בק. וזה הפך הקיבוץ שענינו לאחד את מה שהתפורר וזה הוא קב - ע"ז.

יתר ע"כ הסוג השלישי מבואר בדברי רבותינו ששורש העצמיות של כל דבר נקרא קב כשארז"ל רוצה אדם בקב שלו מט' קבין של חבירו, וכן אשה רוצה בקב ותפלות. השורש לזה נמצא במדריגת כנסת ישראל שיעקב אבינו הוא הקב והעצמיות של כלל ישראל, יע-קב. ולכן עם ישראל [על אף שהם נקראים בני אברהם בני יצחק ובני יעקב הם] נקראים ישראל כי זה העצמיות שלהם, ולכן בתורה בדרך כלל נאמר דבר אל בני ישראל. וביחס ליעקב הם נקראים בית יעקב [וייתבאר להלן]. מבואר א"כ שהעצמיות של כל דבר זה הקב שלו והריקון שלו זה בעצם ריקון הקב.

וזה השורש של הנקיבה נ' קב, נקיבה - נקב הוא מקום של חסר א"כ זה המקום שחל בו מציאות הבק, הריקון. ומבואר בחז"ל שכל מה שברא הקב"ה בעולמו זכר ונקיבה בראם, א"כ בכל הבריאה שייך מציאות הבק, הקב.

והשורש הדק יותר לקב הוא בנשות יעקב, שהרי אברהם נשא ג' נשים אך הגר וקטורה אינם חלק מהכנס"י, את הגר וישמעאל מבואר להדיא בתורה ששילחם מביתו, וכן את בני קטורה שילחם לקדם, א"כ אשתו העיקרית היתה שרה. יצחק נשא את רבקה. אך יעקב שהוא העצמיות של כלל ישראל נשא בעצם ד' נשים שמהם נולדו י"ב שבטים [יעקב - י"ב] שהם נהיו בעצם חלק מהעצמיות של הכנס"י, כשארז"ל קי"ל שאחד מן השבטים אינו כלה.

סוף כל האדם למיתה, ויש מצוה לקברו בקבר, שיש בו קב ר', מה שנשאר לאדם בקבר זה רק הקב שלו עצמו ותו לא. יעקב אבינו נשא ד' נשים א"כ הוא נשא ד' פעמים קב. הקבר [בה' הידיעה] העיקרי שמתגלה בבריאה הוא מערת המכפלה ששם גנוזים אבות הבריאה א"כ שם גנוז הקב שהוא העצמיות של כל הבריאה. ובמערת המכפלה נקברו ד' נשים – ד' קבים ומבואר בתורה שנקנתה מבני חת, חת בגימטריא ד' פעמים קב.

כאשר הקב הוא במדרגת התיקון זהו סוד הדבקות, על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו, דבק ד' בק. הוא דבק בה שהיא מתרוקנת אליו. אך בפשטות זה עד יום המיתה, כי המוות יפריד ביני ובינך, אך במערת המכפלה מתגלה אחדות בין הזכר לנקיבה גם לאחר המוות, וזה עומק משארז"ל ויקם השדה – תקומה היתה לו, וזה מכה הד' פעמים בק שנמצאים שם. ובעומק הכח הזה של חיבור לאחר המוות הוא מיעקב, דהנה כח הזיוג הוא באבר חי, ואם ח"ו פרסה נידה פורש באבר מת, כלומר שהאבר חי הוא כח המצרף ביניהם ואבר מת הוא המפריד ביניהם. אך על יעקב נאמר יעקב אבינו לא מת, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים, ולכן יעקב שנקבר במערת המכפלה מגלה שם שמדריגת זו"ג בראם, ודבק באשתו האבר חי, זה גם במקום הקבורה. ומבואר ברבותינו שאע"פ שבפשטות יש לאה אחת, באמת יש ח"י לאות, ובעומק לאה בגימטריא ב"פ ח"י, ומתגלה א"כ שמה שיעקב אבינו לא מת זה מכה הצירוף שלו ללאה שהיא במדריגת

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40065809] -
סולמית [#]

פרשת שמות תשפ"ה

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - בצר 30:49

מדריגת השגת היינה של תורה ע"י שרבוץ בגן עדן ואינו נבצר משם

של הבורא יתב"ש] שזה ע"י קיום המצוות עשה והזהירות מל"ת ועי"ז חוזר למקום המבוצר. ובפשטות הכוונה שע"י שבמשך החיים יקיים מצוות יזכה לאחמ"כ לגן עדן בבחינת היום לעשותם ומחר לקבל שכרם - בגן עדן. אך לפי מה שנתבאר אדם צריך כאן בעולם הזה לחזור למקום המבוצר ולחיות חיי גן עדן כאן בהאי עלמא. כמו שמצינו שיצחק אבינו ביקש מטעמים יין מעשיו ושכנס יעקב להביא לו אמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו אלקים שזה ריח גן עדן של השדה תפוחים, וזה בגלל שיצחק נכנס לגן עדן וזכה ביין המשומר בענביו מששת ימי בראשית. וזה משאר"ז ז"ל חביבים ד"ס יותר מיינה של תורה כלומר שמי שזוכה לטעום את יינה של תורה זוכה לחזור להכנס למבצר של גן עדן.

עבודת האדם למעשה לפי זה, קודם לתקן את הלא תעשה שזה להיות נבצר, לדבוק בנמנעות [במקום הראוי] של הל"ת. ואז המצוות עשה זה להכנס בחזרה למקום המבוצר לגן עדן. וגם שם המדריגה השלימה זה שיהיה בבחינת רובץ בגן עדן שהוא המבצר ולא רק כאורח בבחינת לבקר בהיכלו אלא שבתו בבית ה' כל ימי חייו, ואז אין אצלו את הויגרשהו.

אופן נוסף היחיד מדין יחיד יכול להתגרש מגן עדן וכלפיו ג"ע הוא יכול להיות ח"ו עיר מבצר, אך מדין ציבור נאמר כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב - כולם שייכים למדריגת גן עדן. וזה צבר - ציבור, כלומר שהציבור מדין ציבור כולו רבוץ בגן עדן.

מדריגת הענבים לאחר החטא זה שרק ע"י צמצום הענבים בבחינת ויט שכמו לסבול, פת במלח תאכל ומים במסורה תשתה היין - יינה של תורה מבצבץ מהם, אך באופן של התיקון זה שמרוב שפע שקיים בענבים הם אינם מבצבץ ליין אלא הוא מבצבץ מעצמו ויוצא לחוץ כמו הענבים שהמרגלים הביאו מארץ ישראל. וזה מדריגת העוסק בתורה לשמה שנעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק, ומגלים לו רזי תורה לא, באופן של פת במלח תאכל שזה צמצום, אלא כמעין הנובע ואף שזה נאמר לגבי מים, במקדש היה הרי ניסוך היין כמו שהיה ניסוך המיים, א"כ היין יוצא ומבצבץ מהענבים באופן של מעין המתגבר ונהר שאינו פוסק. וכמו שמצינו בכוס של ברכה שצריך שיהיה מלא וקצת יותר שיהיה מבצבץ ויוצא, זה האור של היין דתיקון. זה ההבדל בין מדריגת גילוי סודות התורה בעלמא דידן שעשיית היין היא ע"י מעשה בבחינת לא זכה נעשה רש - צר, לבין מדריגת הגילוי בעולם הבא שהיין בא ללא מיצרים - נחלה בלי מיצרים, בבחינת זכה נעשה ראש, וזה היה מדריגת אדה"ר קודם החטא שהמלאכים היו צולים לו בשר ומסננים לו יין. זה האור השלם גילוי שלם של התורה לעתיד לבא.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בצר-רבץ-צבר-ציבור-צבורים-ביץ-צר-מיצר-יין-גפן ענבים-מבצר-נבצר (עיר מקלט, חטא אדם הראשון)]

תבצר (ויקרא כה' ה') מחמת שצורת גדילת הענבים הוא בצורת אשכול שהוא צר למטה ומבצבץ לצדדים למעלה, וזה בצר - ביץ [למעלה לצדדיו] צר [למטה]. וכן בשונה מרוב הפירות הענבים גדלים כשהם מקובצים יחד וזה משורש **צבר צבורים**. בצר-צבר. ובהפוך אותיות זה רבץ שהם רובצים זה ע"ג זה. וכן ענבים עיקר חשיבותם וגידולם הוא לא רק לצורך המאכל אלא לצורך המשקה שבתוכם שהוא היין, כמו שרואים שעיקר הבאתם לביהמ"ק היה באופן של משקה לניסוך היין ולא את הענבים עצמם [שבאו רק בביכורים שזה מדין ראשית] וכן ברכת על הגפן חשובה מברכת על העץ. צורת הכנת היין הוא ע"י דריכת וצמצום הענבים בחינת צר, מצרים את הענבים, עי"ז יוצא ומבצבץ מהם היין.

משמעויות נוספות למילה בצר זה מלשון מבצר, ערים בצורות (במדבר יג' כח) לשון חוזק. וכן מלשון לא יבצר מהם לעשות (בראשית יא' ו') לשון מניעה, והביאור הוא שמקום מבוצר כלפי מי שבפנים זה מקום חזק ושמור, אך כלפי מי שבחוץ זה מונע ממנו מלהכנס.

ודוגמא שונה לכך זה ערי מקלט שלאחת מהם קראו בצר, וביארו הראשונים שנקראת כך ע"ש שהיא מבוצרת חזק. וכלפי הרוצח זה מבצר מלשון חוזק, ולגואל הדם נבצר מלהכנס להורגו. ובעומק עיר מקלט זו ענינה להיות מבצר לרוצח בשגגה מפני גואל הדם. כלומר מצד הכלי היא נקראת בצר כי היא מבוצרת חזק, אך מצד האור היא מבוצרת מדין שנבצר מגואל הדם להכנס לשם להרוג את הרוצח. ובדקות יותר לרוצח הרי אסור לצאת מעיר מקלט בשונה מכל עיר מבצר א"כ גם לרוצח נבצר מלצאת משם [וצריך להיות רובץ שם].

ועפ"ז יובן גם בענבים מהו לשון מבצר בענבים, בחשק שלמה ביאר שאת הענבים לאחר הבצירה שומרים במקום שמור כעין מבצר, אך צ"ע מ"ש ענבים יותר משאר פירות, אלא דמבואר בחז"ל - יין המשומר בענביו מששת ימי בראשית, שהענב הוא המבצר של היין שבתוכו, [וזה גם בית את אך יותר בנעלמות].

ולשון נבצר בענבים דמבואר בחז"ל שחטא אדה"ר [לאחד השיטות] היה גפן, ועי"ז ציוהו הקב"ה מעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, א"כ נבצר ממנו לאוכלם. ובעומק יש כאן צד של היתר דהאיסור היה לאכול והוא רק שתה, אלא שמבואר בחז"ל ששתיה בכלל אכילה, אך היה מקום לדון שדין זה נאמר בדבר שעיקרו אכילה אך ענבים שעיקרם שתיה אולי לא נאמר ששתיה בכלל אכילה. ואף שאינו כן מדינא, זה היה צד התיר של אדה"ר. וכידוע בדברי רבותינו שאם אדה"ר היה ממתין לשבת היה מותר לו לאכול, וזה כי היה מתקנו ע"י הקידוש. ומכח החטא נתגרש מגן עדן והקב"ה הניח בפתח את להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, כלומר מעיקרא הוא יכל להכנס לגן עדן אך מחמת שאכל דבר שנבצר ממנו לאוכלו אז גן עדן הפך להיות מבצר ונבצר ממנו להכנס לשם.

הקב"ה ציוה את אדה"ר לעבדה ולשמרה (בראשית ב' טו') שכידוע בחז"ל לעבדה - מצוות עשה, ולשמרה - מצוות לא תעשה. וכשאדה"ר אכל מעץ הדעת הוא עבר על הלא תעשה של לא תאכל ממנו, ועכשיו כל עבודת האדם בכללות זה לחזור ולשוב [- בתשובה] לגן עדן, [שענינו ההתגלות הפנימית

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - בקר 30:06

תמצית סדר ערב בוקר וצהרים והחלקים הגנוזים בעבודת הבוקר

ודברת במ ולא בדברים בטלים, במדריגת שְׁבִיטֵי בְּבֵית ה' פֶּל יָמֵי חַיֵּי, קבעת עתים לתורה. [ורק כאשר התורה משתלשלת ממדריגתה למדריגת תפלה היא בבחינת והגית בו יומם ולילה, ערב ובוקר וצהריים, בחינת מצוות ת"ת.] מדריגת גן עדן, ששם עוסקים בג"ן סידרי תורה, מכח שנעקד במקום הקרוב ביותר לגן עדן [מקום ביהמ"ק], ולכן נאסר עליו לצאת מארץ ישראל שהיא קרובה לגן עדן, כיון שהוא נקבע בגן עדן.

מיד לאחר העקידה נתבשר אברהם שנולדה זיוגו של יצחק, [שהיא רבקה משורש בקר], ובעומק מכח זה שנתעלה יצחק ע"י העקידה נולדה זיוגו. ודוקא אברהם נתבשר כיון שכל העליה של יצחק היתה מכח הוֹיִשְׁפָם אֲבִרְהָם בְּבִקְרָה, שזה ממדריגתו של אברהם. אך בעומק מכך עליתו של יצחק, זכתה רבקה גם היא להצטרף למדריגת גן עדן, ולכן היא הגיע ליצחק דיקא בזמן שיצא לתקן תפילת מנחה, שזה עליה ממדריגת קרבן למדריגת מנחות. [וכמ"ש והיא בעולת בעל – בעליהו של בעל].

ביתר ביאור, מדרגתו של אברהם מדריגת הבוקר, ביקור הקרבנות ממום, המום הוא משורש הרע והחיסרון, ונצרך ע"י הביקור להבדיל בין הטוב לרע שזה בעצם תמצית כל עבודתנו בהאי עלמא, מכח חטא אדה"ר, לסלק את הרע ולגלות את הטוב, להסיר את התערובות של הערב ולהאיר את הטוב. ונצרך לכך בוקר ע"מ שנוכל לראות שאין חיסרון. אך יצחק שנעשה עולה ע"י העקידה, הוא עלה למעלה ממדריגת טו"ר למקום עוה"ב שכולו טוב, ושם לא נצרך ביקור בין טו"ר, כי הוא לא נמצא בעולם העבודה, אלא בעולם השכר. וכדאיאת להדיא בחז"ל דאע"פ שאין הקב"ה משרה שכינתו [בגילוי] אפ"י על צדיקים דהן בקדושי לא יאמין, על יצחק הקב"ה השרה שכינתו עליו בחייו, כיון שהוא נסתלק מדריגת עוה"ז, ולכן וַתִּכְהַן עֵינָיו מֵרְאֵת דְּנִסְתַּלַּק מִחַזְוֵי דֵּהָאֵי עֲלָמָא, ונתעלה מדריגת בוקר למדריגת אור, וכעין שמתגלה בכל צהריים שהאור מתחזק יותר מהבוקר, שזה מדריגת מנחה, מנחה אותיות החנם שזה תפיסה של עוה"ב ששם יש אוצר של מתנת חינם.

לאחמ"כ הערב זה מדריגתו של יעקב, בחינת עקב, תיקן תפילת ערבית, שזה בירור התערובת, וזה מה שהוא עשה כשהיה אצל לבן שבירר את הבקר משא"כ יצחק [שהוא צדיק בן צדיק] נתעלה למעלה מהבירור למדריגת עוה"ב, אך רבקה [שהיא צדיק בן רשע] שנצטרפה אליו לא עלתה לגמרי למדריגת כולו טוב, ולכן יצא ממנה תערובת של יעקב ועשיו ובזה הושלם הבירור של רבקה בין הטוב ורע. ולכן יעקב תיקן תפילת ערבית להבדיל בין יעקב לעשיו ובזה בירר את התערובת הגנוזה בערב, תערובת הערב רב, [ומה שאברהם בירר זה את הערב זעיר]. זה א"כ תמצית סדר ערב בוקר וצהרים והחלקים הגנוזים בעבודת הבוקר.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בוקר בקר ביקור קרב רבקה בקע ערב צהריים שחרית מנחה ערבית חושך מניעות עבודה מום סבך קבע]

שורש הבוקר בתורה הוא וַיְהִי עֶרְבַּ וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. בוקר הוא תחילת היום [והלילה זה תחילת היממה], והוא קרוב לשורש בכר, מלשון ביכורים שמביאים את ההתחלה של הגידולים, ומלשון בכור שהגיע בהתחלה, כך הבוקר הוא תחילת היום. וזה כעין מש"כ לְבִקְרָה בְּהִיכְלוֹ שְׂכֵאֲשֶׁר הוּא רַק מִבְּקֶר, הוא בתפיסת התחדשות. משא"כ כאשר שְׂבִיטֵי בְּבֵית ה' פֶּל יָמֵי חַיֵּי לַחַזְזוֹת בְּנֻעָם ה', הוא בתפיסת קבע. וכמ"כ בעולם מחד הוא ממשיך יום, שבוע, חודש, שנה [מלשון שונה - חוזר]. אך מאידך מְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ כְּכֹל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. שזה בחינת בוקר, תפיסת ההתחלה.

המילה בוקר עצמה היא מלשון בקיעה שהחמה בוקעת ויוצאת לחוץ [לבר, (שורש שאחרי בק)] כמ"ש אֲזַי בִּקְעָה פְּשִׁתָּר אֹרְרָה (ישעי' נח, ח), וכמו שהגמ' אומרת שגלגל חמה מנסר ברקיע - בוקע, ותחילת בקיעה זו, היא הנקראת בוקר. בלשון נוספת וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹרֶךְ יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי עֶרְבַּ וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, הלילה שהוא החושך זה דבר שיש בו מעכבים, בבחינת לא חֲשַׁכְתָּ אֶת בְּנֵי - לשון מניעה, כשמגיע הבוקר, בוקר אותיות קרב, החמה בוקעת את כל המניעות. והבוקר מגלה קירבה של וַאֲנִי קָרַבְתָּ אֵלָיִם לִי טוֹב.

ידוע שאברהם אבינו הוא בחינת בוקר, שהרי הוא תיקן תפילת שחרית, וילפינן לה מדכתיב וַיִּשְׁפָם אֲבִרְהָם בְּבִקְרָה לעקוד את יצחק, ובדרכו נדמה לו השטן כנהר, כלומר שבא להמשיך את מציאות החושך והמניעות בבוקר, וע"ז נאמר וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת בְּנֵי.

הערב והלילה מקבילים זל"ז כמ"ש וְלֹחֶשֶׁת קָרָא לַיְלָה וַיְהִי עֶרְבַּ. בערב מתגלה מציאות של תערובת, ערב - קרבה של תערובת, והבוקר מבדיל את התערובת, וזה עבודת הבוקר. ולכן אז מתחיל זמן הקרבת הקרבן, וקודם ההקרבה צריך לבקר ממומים.

כאשר נצטוו אברהם אֶל תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל הַנְּעָר, רצה אברהם לעשות מום [הטפת דם ברית] ביצחק, ולכן נצטוו וְאֵל תַּעֲשֵׂ לּוֹ מְאוּמָה, שזה מלשון כלום, וכן מלשון מום, וזה מחמת שמדריגת אברהם זה הבקר, לבקר מומים, רצה לעשות מום ביצחק כדי שיבקר. אך נצטוו שלא לעשות כך מחמת שיצחק הוא למעלה ממדריגת הביקור מומים, כיון שע"י העקידה הוא נתעלה למדריגת צהריים [כסדר היום בוקר ולאחמ"כ צהריים], שזה מדריגתו של יצחק שתיקן תפילת מנחה, וכדאיאת בחז"ל שבשעה שנעקד פרחו נשמתו ג' שנים [בחינת חזקה] לעולם הבא, והוא נתעלה למדריגת עוה"ב, מדריגת שְׂבִיטֵי בְּבֵית ה' פֶּל יָמֵי חַיֵּי, בחינת קבע, לעומת מדריגתו של אברהם שזה בחינת בוקר לְבִקְרָה בְּהִיכְלוֹ, לכן וְאֵל תַּעֲשֵׂ לּוֹ מְאוּמָה, כי הוא למעלה ממדריגת ביקור מומים. ומכח זה שהשטן ניסה למונעו מהעקידה, ורצה להמשיך את הערב - תערובת לבוקר, כאשר לאחמ"כ שהוא מקריב את האיל במקום את יצחק הוא רואה שהאיל נֶאֱחַז בְּסִבְיָה [- תערובת] בְּקֶרְבָּנוֹ, ונצרך להוציאו בזהירות מהסבך שלא יהיה בו מום, וכן לאחמ"כ נצרך לבקר, וזה מחמת שזו מדריגתו מכח הוֹיִשְׁפָם אֲבִרְהָם בְּבִקְרָה.

נתבאר א"כ שיצחק נתעלה למדריגת צהריים, מדריגת עוה"ב שְׂבִיטֵי בְּבֵית ה', וכמו כן הוא נתעלה ממדריגת תפילה שזמנה ערב ובוקר וצהריים [ר"ת בצע - חלקים] שזה בבחינת לְבִקְרָה בְּהִיכְלוֹ, למדריגת תורה שעיקר עסקה הוא באופן של קבע, לא פסיק פומיה מגירסה,

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40186296] -
סולמית [#]

פרשת בא תשפ"ה

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - בקע 29:29

בקיעת אור האחד לעת"ל בתוך כל פרטי הבריאה באופן של קבע

האור שיתגלה לעת"ל הוא יאיר את החושך, ויגלה את כל הפרטים מתוך האחדות עצמה, כלומר יתגלה אור האחדות בעצמו, והוא יגלה כיצד בכל פרט מתגלה אור האחדות בתוכו לפי אותו פרט בדיקא.

ולפי"ז אָז יִבְקַע פְּשָׁחַר אֲוֶרָךְ כְּלוֹמַר שֶׁמִּתּוֹךְ שִׁיאִיר כ"כ אור האחדות יתגלה ויובן ויושכל למפרע איך כל פרט שהיה בכל ימות עולם וכל הנהגת קוב"ה הכל היה התגלות מאור האחדות הגמור. ולפי"ז יובן מש"כ פִּימִי צִאֲתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָצְנוּ נִפְלְאוֹת (מיכה ז' טו), שמחד היה בקיעה כמו שהיה ביצ"מ, אך זה רק כימי ולא ממש כך, כי לעתיד יתגלה הבקיעה בשורש שהוא באור ולא במים, וכן שביצ"מ הים נבקע רק ליב' גזרים, אך לעתיד האור יבקע לפרטי פרטים שהיו בכל ימות עולם.

והאור הזה שיבקע הוא יהיה בבחינת קבוע בקע-קבע, בשונה מזמן הגלות שאור שברא הקב"ה ביום ראשון גנזו לצדיקים לעת"ל. וביום רביעי נאמר אֶת הַמָּאֹר הַגָּדֹל לְמִמְשָׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמִמְשָׁלֶת הַלַּיְלָה, וכן גִּזְלֵל אֹר מִפְּנֵי חֲשֵׁךְ וְחֲשֵׁךְ מִפְּנֵי אֹר, א"כ האור אינו באופן של קבע - עוה"ז שדומה ללילה. אלא לעת"ל האור יהיה מציאות של קבע ולא יהיה גִּזְלֵל אֹר מִפְּנֵי חֲשֵׁךְ וְחֲשֵׁךְ מִפְּנֵי אֹר, ויתר ע"כ האור שגנזו לצדיקים לעת"ל, אז לעת"ל הגניזה הזאת תתגלה ולכן אָז יִבְקַע פְּשָׁחַר אֲוֶרָךְ במציאות של קבע. ולא יהיה בקיעה במדרגת עץ הדעת טו"ר, וכן לא יהיה בקיעה במדרגה של מים שנבקע רק ליב' גזרים. אלא הכל יהיה במדרגה של אור שעליו נאמר וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב. ולא יהיה את הַיִּבְדָּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשֵׁךְ ששורשו מכח הבקיעה בין היום ללילה, אלא הבקיעה תהיה בתוך האור עצמו.

בעשרה מאמרות נברא העולם, הראשון שבהם המפורש בקרא זה וַיֵּאֱמָר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, אך חל עליו בקיעה לאחמ"כ וַיִּבְדָּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשֵׁךְ, אך לעת"ל נאמר בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי הַיּוֹם אֶחָד וְשָׁמוֹ אֶחָד, אז מתגלה האחד של המאמר הראשון שזה וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, אבל לא יהיה את הַיִּבְדָּל בֵּין הָאֹר לְחֹשֶׁךְ אלא יהיה את ההבדל בתוך האור עצמו, שיתגלה בתוך כל הפרטי פרטים, וכיון שלא יהיה וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר, אלא רק אור, לא יהיה שחר שהוא שורש השחר, אלא אָז יִבְקַע פְּשָׁחַר אֲוֶרָךְ, יהיה בקיעה לשחר, ויהיה עולם שכולו מלא בהארתו יתברך שמו. וכל עסקנו לא יהיה אלא בגילוי הקב"ה הנקרא אור, וְאָז יִבְקַע פְּשָׁחַר אֲוֶרָךְ.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בקע יעקב עקב קבע מים עץ עצים אור שחר שחור אחד

עקד קרבן ים חמה מגורה (עקידת יצחק, קריעת ים סוף)]

שורש המילה בקע הוא מהפסוק שנאמר בעקידה וַיִּבְקַע עֲצֵי עֵלֶה (בראשית כב' ג'), שאברהם אבינו הביא עצים להדלקת המזבח, וביקע אותם שיהיה קל לנשאם, ושיהיה קל להדליקם. ובעומק, ענין קרבן עולה הוא לכפר על הרהורים שעולים בלב, ומתקנים אותם ע"י שמעלים את הקרבן והעצים ללעילא לחי החיים. שורש העצים הוא בעץ הדעת טוב ורע, לכן כאשר אברהם בא לקחת עצים הוא בא לבקוע - להבדיל בין הטוב לרע שבעצים.

ידוע שענין עקידת יצחק היתה לעקוד אותו עם אברהם, לעוקדם ולחברם יחד, ובעומק הכח שמחברם הוא יעקב שהוא הממצע ביניהם, וא"כ כח העקידה הוא מכוחו של יעקב, ויבקע אותיות ויעקב. והענין ששורש חיבורם רמוז דוקא בעצים הוא כי יעקב בא לבקע בשורש בין הטוב [יצחק] לרע [ישמעאל] שיצא מאברהם, ובתולדה לבקוע בינו לבין עשיו, ומכח כך נעשה ביניהם החיבור - העקידה.

ובעומק יותר יעקב אבינו בא לבקע בתוך כח הקדושה, שהרי יעקב היתה מיטתו שלימה וא"כ לא שייך בו בקיעה בין טו"ר, אלא הוא בקע בתוך הטוב עצמו שיצאו ממנו יב' שבטים שכולם בקדושה. [יבקע, יבקע]. וזה עומק משארז"ל באברהם, שבזכות ויבקע, זכה שיבקע הים ביצ"מ, כלומר שע"י שביקע הוא עורר את כחו של יעקב שהוא מחד לעקוד ולחבר, ומאידך לבקע בתוך הקדושה יב' שבטים, מכח כך נבקע הים ליב' גזרים. וכשם שבדרך לעקידה נדמה לו השטן כנהר עד שהגיע לבאו מים עד נפש, ובקע את הנהר והגיע לעקידה, כך הים מונע מזרעו לצאת ממצרים והים נבקע מכח שמתגלה כחו של יעקב מלמפרע מעקידת יצחק שהוא כח הביקוע. [ולא רק מכאן ולהבא שנשאר רשימו מקריעת הים שמכח כך נבקע לאחמ"כ לר' פנחס בן יאיר].

נתבאר א"כ שיש ב' מדרגות של בקע, הא' זה בעצים שזה בין טוב לרע, והב' זה במים שזה בין טוב לטוב. בעומק יותר יש כח בקיעה שורשי יותר, והוא, שידוע ששורש המים הוא האור, [וכדברי הרמב"ן שיאור מלשון יהי אור, ונהר מלשון נהורא] ולכן המים הם צלולים כאור, ולפי"ז שורש הבקע שבמים הוא באור, ולעת"ל נאמר אָז יִבְקַע פְּשָׁחַר אֲוֶרָךְ (ישעיה נח' ח'), יבקע אותיות יעקב, כלומר שכח הבקיעה השלם שיתגלה הוא שהאור בוקע את החושך.

הבקיעה של העצים היא בקיעה תמידית, אך הבקיעה של הים היא לזמן כמפורש בקרא וַיִּשָּׁב הַיָּם לְפָנֹת בֹּקֶר לְאִיתָנוּ (שמות יד' כז). כלומר שאי"ז דבר מובדל בעצם, אלא מתגלה הבדלה שיש בה אחדות, ולכן הוא אח"כ חוזר לאחדותו הראשונה [כדרך יסוד המים]. וזה כי שורש הבקיעה היא באור, ופשוט שבאור עצמו לא שייך פירוד כלל, וכל הפירוד הוא מכח החושך, לכן הבקיעה שתתגלה לעת"ל אינו בקיעה של פירוד, אלא כעין מה שקרני החמה אינם מאוחדים כמו החמה עצמה, וכעין מה שהמגורה היא מקשה אחת ויוצאים ממנה שבעה קנים, כך

דרך מעשית לזכות לאור הברור דלעת"ל ולהכניע את הערב רב מכח ציפיה לישועה

מהנקראים ישראל הם מהערב רב, [ומוכרח כך דהרי אם הם היו מיעוט הם היו בטלים לישראל]. א"כ בתחילה יש גילוי של ישראל שהם בר, בירור שלם. לאחמ"כ בתלית המאורות נהיה ערב, אך ערב זעיר, ולאחמ"כ באחרית הימים הבר דערב הופך להיות הרוב, ונהיה ערב רב. וכדוגמת לילות החורף שהם יותר ארוכים, כיון שזה מצב יותר חשוך, ובקיץ להפך.

השורש לכך הוא בעשרת הדברות, שהערב רב עמדו בהר סיני מחוץ לעם ישראל, הדיבור של הקב"ה הוא דיבור - בר - ברור, וכך עם ישראל שמעו אותו ברור, אך הערב רב שכל מציאותו תערובת ואינם יכולים לשמוע דבר ה' שהוא ברור, לכן ביקשו דבַר אֲתָה עֲמָנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל יִדְבַר עֲמָנוּ אֲלֵקִים פֶּן נָמוּת, ומכח זה לאחמ"כ אמרו ז' מִשֶׁה הָאִישׁ... לֹא יִדְעֶנּוּ מָה הָיָה לוֹ, וזה השורש לחטא העגל, שממנו נגרם שבירת [-שבר, בר] הלווחות, שבירת הברירות, דהרי הלווחות נחלקו ע"י דיבורו של הקב"ה, כלומר שהבהירות של דיבורו של הקב"ה נחלקה באבן, במקום החומר, שזה עומק מדריגת ברית, חיבור ממקום ברור, בריתך אשר חתמת בבשרנו, וע"י הברית יוצא דם, שהוא גילוי הבהירות דוקא במקום החשוך, הדם והבשר, ולא ברית מים, שהם באר, בר, בהירות, [ובקלקול בשר נהפך לשבר] ולכן באור של הבר אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו – שהוא מאיר את מקום הסוף, החשוך והעכור. ואור זה נסתר ע"י הערב רב, והדרך לזכות להאירו ומכח כך להכניע את הערב רב זה מכח הציפית לישועה, שמכח שמצפה לאור, הוא זוכה וצופה בו כבר עכשיו.

העולם מלשון העלם [מדין הכלי], מאידך הבריאה מהותה מלשון בר, בהירות [מדין האור], ציפית לישועה זה מי שמצפה מעומר, נשמתו לצאת מהעלם דעולם, ומצפה לאור של הבריאה, הבהירות, הדבר נעשה קרוב אליו והוא יכול לצפות בו, ולהכניע את הערב רב של אחרית הימים.

מכח חטא אדה"ר התבואה אינה מבוררת דנתקלל בַּנְעֻת אַפְיָה תֹאכַל לָחֶם, אך קודם החטא המלאכים היו צולים לו בשר - זה עומק הבריתך שחתמת בבשרנו. ומסננים לו יין – זה הברית דם, שכשהיין יורד ממדריגתו, נעשה שמרים כמו דם שהוא עכור.

כאשר האדם מצפה לישועה, הוא מתחבר לגן עדן שצולים לו בשר ומסננים לו יין, האוכל שלו הוא במדריגת הבר, אוכל ברור ללא פסולת, ומכח כך נכנעים הערב רב, ועי"ז זוכים לסעודה דלעת"ל מדריגת שור הבר ולויתן, אוכל שאין בו בורר אוכל מתוך פסולת, והוא עולה ממדריגת עולם למדריגת בריאה, וזה השורש לאור דלעת"ל עולם ברור ראיתי.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בר ברא בראשית בריאה תבואה ריבוא ברי שמא ודאי ספק מודה שמים עד עדים אמונה נאמנות בוקר ערב יעקב ישראל רוב מיעוט בשר באר שבר ברית צפיה צופה עולם (אור וכלי, ערב רב, אחרית הימים)]

שורש המילה בר הוא בְּרִיאָה פְּרָא, בלשה"ק תבואה נקראת בר, וידועים דברי חז"ל, בראשית – בשביל ישראל שנקראו ראשית תבואתו, א"כ בר זה ישראל, וישראל זה יש שישים ריבוא אותיות לתורה, ריבוא זה ריבוי שמעבר למנין. וכן בר מילואו בית ריש, כל אותיות אלו נמצאות בְּרִיאָה, ונוסף עליהם אות א' שזה היחידו של עולם שמאחד את כלל ישראל בבחינת וְאֶהְיֶה לְרֵעָה פְּמוֹךְ אֲנִי ה', כלומר שמצד הכלי של הבר זה הריבוי שבבריאה, זה ה' – בית [ביהמ"ק] שבבראשית, זה הישראל שהם הראשית תבואתו, והם הכלי לאורו יתברך שמו, שזה הא' – אור שבבראשית.

כידוע יש ברי ושמא, ברי זה ודאי, שמא זה ספק. ודאי זה או מכח שמודה לחבירו, או שברור לו צד א' מתוך ב' [דו] צדדים, ושמא ענינו שם - א, כשכח האחד נעלם שם אז יש ריבוי של ספק, שכאשר האחד לא מאיר שם נהיה שמא – ספק, בבחינת שמים שהא' נעלם כאשר הא' נגלה רק בשמים. לפי"ז זה שורש כח האמונה בעם ישראל זה מה שהם דבקים מכח היחידות שבהם ביחידו של עולם, שהוא יחיד הן בהיותו והן בהנהגתו. וכל ודאות שיש לאדם בכל ענין שהוא, הן בודאות שלו כלפי עצמו [שזה כח היחידות שבו], והן כלפי אחרים, זה מעומק אמונת נשמתו בבורא שהוא אחד, שממש משתלשלת הודאות לכל עניניו ואפילו עיניני העוה"ז, וכן לדינא שעד א' נאמן באיסורים, וב' [דו (מהודאי)] עדים נאמנים לכל דבר מכח הודאי.

השורש לכח הודאי ששורשו באורו ית"ש, זה מהאור שקדם למעשה בראשית כמו שביארו רבותינו עה"פ וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר שזה אור שכבר היה וה' האיר אותו לתוך הבריאה, וזה האור של הא', האחד, היום ראשון. אך אור שאינו מהאור שקדם לבריאה, זה אור של ריבוי והתחלקות, וכגון האור של יום רביעי שהוא נחלק לַשְּׁנַי הַמָּאֲרֹת הַגְּדֹלִים, ששורשו מקטרוג הלבנה, שזה אור של הבריאה, אור של צמצום – במדריגת הכלים, ולכן אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו, מחמת שזה אור ברור וצח, של אחדות, וכשיש רק אחד הכל ברור, אין שום ספיקות.

האור של יום רביעי נחלק, אֶת הַמָּאֹר הַגְּדֹל לְמִשְׁשֵׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמִשְׁשֵׁלֶת הַלַּיְלָה, ויתר ע"כ וְאֶת הַפּוֹכְכִים, שורש החילוק הוא כבר, והחילוק הוא לב' סוגי בר, יש בר מלשון ברירות שזה הבוקר, בבחינת בקרו טלה, וכן בַּיִת דָּוִד.. דִּינּוּ לְבַקֵּר מִשְׁפָּט, דהבוקר מברר. ויש בר מלשון תערובת שזה הערב, בבחינת מה לַמֶּכֶן אֶת הַבָּר [- שזה היפך מתבואה מבוררת].

עם ישראל נקראו על שם יעקב, ובהקבלה למאורות, יעקב הוא כנגד הלבנה, [כמו שארז"ל שבקטרוג הלבנה א"ל הקב"ה יקראו צדיקים על שמך, יעקב הקטן], ששם הברירות אינה מבוררת, בחינת ערב, וישראל כנגד החמה, שזה הברירות שיש על אף הריבוי. וכנגד זה בקילקול, יש ערב זעיר, שזה הפך ממדריגת יעקב. ויש ערב רב, שזה ההפך הגמור למדריגת ישראל, דכאשר הערב רב הם הרוב, הישראל [- הבר דתיקון] שהם המיעוט בטלים ברוב [כדין ביטול ברוב של יבש ביבש] ורק ישראל שהוא במדרגת 'קבוע'; קבוע בתורה, בעבודה, ובדבקות בו ית"ש אינו בטל. וזה הגילוי של אחרית הימים, [מתגלה הפך הראשית] שרוב

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - בקש 30:21

תמצית למעשה ממש של אותך אבקש בכל חלקי הנפש

את פניך יהוה אבקש, ומאידך הוא חי בשוב בתפיסת חסר, וכפשוטו במקום השוב הוא מרגיש את עומק בקשת השלימות. אך בעומק הצורת חיים השלימה [עד כמה שניתן בתוך עלמא דידן, דאור זה אינו יכול לבקוע לגוף ולנפש אלא רק נצוצי הארה, ובשלימות בגאולה] היא כך, דהנה שית אלפי שנים הוי עלמא וחד חרוב, ועתיד הקב"ה לחדש את עולמו, שזה נקרא יום שכולו שבת ומנוחה לחיי עולמים. וזה עולם השכר, והגדירו רבותינו, שמציאות השבת אין עינינה שביטה ממלאכה [בלבד], אלא ששורש סיבת המלאכה איננה, דיהיה בעינך כאילו כל מלאכתך עשויה, זה בעומק הדביקות בשלם במקום החסר, דכאן בעולם החסר לא שייך מנוחה למבקשי השלימות כי הכל חסר, בבחינת ולא מצאנה היונה מנוח לכף רגלה, [וזה יסורי הצדיקים שיש לכל אחד בתחילת דרכו שהנפש מתחככת בין השלימות לחסר] וכל מנוחתם הוא מכח התפיסה [שאף שהעין רואה והאוזן שומעת שיש חסר, אעפ"כ] שיהיה בעינך כאילו כל מלאכתך עשויה, שזהו גלוי השלם במקום החסר.

ונחדד להשלמת התמונה, יש ג' שלבים בנפש, השלב העליון זה שהאדם לא עסוק כלל במציאותו שלו אלא רק במציאות הבורא, שזה למעלה מהבקשה, דהבקשה היא מהאנכי מבקש, אך כשאדם מתעלה לאנכי ה' אלהיך, הוא עולה למעלה מהביקוש, ושם מקום המנוחה שזה הכרה פשוטה במציאות הבורא ית"ש.

למטה מכך זה הרצא בתוך האני, שם הוא מבקש מהאנכי מבקש, את האנכי ה' אלהיך, ודבק ונכלל בו, אך לא בשלימות אלא עדיין בתוך האני.

ולמטה מכך ששוב זה כשהוא חוזר לתוך מציאות העולם והוא פוגש בכל מה שהוא פוגש [לא רק ברע שבבריאה שזה עד שער הג' דקלי', אלא כלל כל הנבראים וזעקים מציאות של חסר] ושם הוא מבקש את השלימות, שם המנוחה שלו זה להיות מחובר ולבקוע לכאילו כל מלאכתך עשויה. ולמעשה ממש גם למי שלא נמצא שם, בכל שבת זה הדרך המעשית לנהוג כאשר באים אליו הרהורים ששיכים לימות החול, הוא דוחה אותם ע"י שחוקק בנפשו ומאמין שכאילו כל מלאכתך עשויה. אך מי שהוא במדריגת תלמיד חכם שאיקרי שבת כשארז"ל, ובני עירו מצווים לעשות לו מלאכתו, אז הוא אינו קרוב לעולם המעשה, [על אף שהוא נמצא שם ועושה מעשים] כל תפיסתו היא כאילו כל מלאכתו עשויה, וגם כשהוא עושה מעשים, הוא עושה אותם כלאחר יד [בבחינת אחוריים, דשדי בתר כתפוהי, כעושה דבר שאינו עיקר רצונו], שמדאורייתא זה מותר בשבת, ולא כי זה נגד רצונו, אלא כי רצונו יתברך שמו זה שהוא יעשה כלאחר יד, זה הצורת חיים השלימה.

ולסיכום בבקיעה העליונה, למעלה מהמבקש, הוא אינו חושב על עצמו ועל הנבראים אלא רק במציאות האין סוף. למטה מכך, במבקש המוחלט הוא חושב איך הוא והנבראים דבקים בבורא, זה האבקש המוחלט בנפשו כשהוא בוקע לשלימות, למטה מכך כשהוא חוזר למקום הנבראים, למציאות החסר, אם הוא ת"ח הוא חי בבחינת שבת שכל מלאכתו עשויה, ובכל מציאות של חסר שהוא רואה, הוא מביט עליו כשלם ומאיר אור א"ס בתוך הדבר עצמו, והיחס לכל המעשים בעומק נפשו ולפי"ז בהנהגה המעשית באיכות זמן, זה כלאחר יד. ומי שעדיין לא נמצא שם אז לפחות בכל שבת כשעולים בו הרהורים שאינם שיכים לשבת, יחזק את אמונתו בדברי חז"ל שכאילו כל מלאכתך עשויה, וככל שיאמין בזה הרהוריו ילכו ויפתחו. זה א"כ תמצית למעשה ממש של אותך אבקש.

העולם מלא בהמון בריות שלכל אחד מהם יש ריבוי של בקשות, שורש הבקשה זה אחת שאליה מאת ה' אותה אבקש, את פניך ה' אבקש (תהלים כז) לבקש את השי"ת. אך בכדי להגיע לבקשה זו נצרך לעלות כסדר מתתא לעילא, מהבקשה התחתונה עד הבקשה העליונה.

בכללות ממש הבקשה התחתונה במדריגת נפש היא בבחינת אם תבקשנה כקסף וכמטמונים תחפשנה (משלי ב, ד), כלומר בקשה של גשמיות. את הבקשה הזאת צריך מחד להפוך מבקש לשבק - עזב, לעזוב את עצם הבקשה לגשמיות. [רמו לכך, בקש - ב' קש, ונהיה בית יעקב אש וביית יוסף להנה וביית עשו לקש, (עובדיה א, יח), קש הוא ביטול הדבר. הפך ההקש שענינו שהם שוים כמו שהיו יעקב ועשיו מחוברים בשורש היצירה]. ומאידך לגלות בקשה חיובית, באופן שהבקשה תבקע את החומריות, (בק-ע) שזה בקשה משורש הבקשה של אחת שאליה מאת ה', [כמ"ש רצה הקב"ה לזכות את ישראל, שמחד לזכות מלשון ויכור, שזה השבק, ומאידך מלשון זך שהוא מבקש את הנוכח] ומה שרוב בני"א לא מצליחים לבקוע באמת לעולם הרוחני, זה מחמת שאין להם בקשה של בקיעה, ועל מנת לעלות למדריגה עליונה נצרך לשבוק את המדריגה הקודמת ולבקש בקשה של בקיעה לפנימיות. וזה מתעורר באדם ע"י שהוא קשב - מקשיב לאור הפנימי של נשמתו, או למעוררי הלבבות. אך זה לכד לא בוקע, אלא צריך תביעה מוחלטת בנפש שזה בעצם מסירות נפש פרטית לאותה מדריגה. וזה מדריגת בעל מעשה, שיש בו כמה אופנים. ורזויים מקדימין למצוות, דקדוק, שלימות, והתמסרות - מסירות נפש, הוא חושב איך הוא והנבראים וזה מש"כ (שבת ק"ח ע"ב) במאי זחיר טפי, שזה כידוע מלשון זוהר - הארה.

למעלה מכך הבקשה בעולם המדות היא כמו שאמר יוסף את אחי אנכי מבקש, שביארו רבותינו שביקש את האחוה, - מדת האהבה שהיא שורש כל המדות, וכמו שמתגלה בכנס"י, שאברהם הוא שורש האהבה, אברהם אבי, א"כ הבקשה היא [לא רק אהבה כפשוטה, ולא רק תיקון המדות, אלא] לבקוע לכת האחדות והאחוה שהוא שורש המדות שבנפש. ולעולם שורשי העבודה הם אהבה ויראה, ולכן מצד היראה, ובעבור תהיה יראתו על פניכם בלתי תחטאו - זו הבושה, כשארז"ל. וזה הבש מהבקש, בקשת היראה, "אם תבקשנה כקסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת ה'" (משלי ב, ד).

למעלה מכך זה בקשת החכמה, בבחינת טוב לי תורת פיך מאלפי ונהב וקסף, זה הכח שאדם תובע להשכיל ולהבין דברים מצד ההשכלה כשלעצמה [ולא רק מצד גדול תלמוד שמביא לידי מעשה], שזה החיבור העצמי למדריגת תורה.

למעלה מכך, הרמח"ל במס"י מבאר שהמדריגה העליונה בבנ"א זה מבקשי השלימות, זה בעומק ביקוש החכמה, כמ"ש פלם בהכמה עשית, כלומר שמדריגת הכללות, השלימות, זה מכח החכמה. ומדריגה זו עינינה לבקוע למקום השלם. וזה מבקשי ה'. וזה מונח שורש כל פנימיות העבודה, דהנה הוא יתברך שמו שלם בכל מיני שלמויות, מאידך הנברא וכל הבריאה כולה, כל היותם הוא העלם וחסרון. לפי"ז עומק בקשת השלימות הוא לבקוע אל מעבר גבולות הנברא, והוא בוקע את עצמו, [ולא רק את מדריגתו הקודמת] ואת תפיסת כל הבריאה כולה, כי הוא מבקש שלימות ואין שלימות בבריאה, והוא בוקע למעלה מתפיסת הנבראים, להיות נכלל בו יתברך שזה השלימות האמיתי.

אך גם כאשר האדם בקע לשלימות כיון שהוא נמצא בעולם שהוא חסר עבודתו היא ברצוא ושוב, מצד הרצוא הוא בוקע לשלם. אך מצד השוב הוא חוזר לחסר, ומשתדל כמה שיותר לצמצמו. ויתר ע"כ הקושי הוא שכל מקרי העולם הם מקרים של חסר, וא"כ גם כאשר האדם בקע לשלימות הוא חי בין ב' תפיסות מאד הפכיות, בצד העליון של נפשו הוא בקע לבורא ית"ש, וכן לתורה דהוא והכמתו ורצונו חד,

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בקש, שבק, קשב, בקע, קש, זריזות, דקדוק, שלימות,

שורש קילקול ותיקון הברד ע"י הדיבור

אותיות קל, קלקול, קללה, וכיון שזה כוחו, הוא הופך כל דבר ממצאות של ברכה [הברכת המים כטבעם] לקללה [שזה ירידה מכה התנגדות], שזה שורש כל העלמא דפירודא.

כח התיקון למהלך הזה נקרא **בְּרָדִים**, כמו שנאמר אצל יעקב אבינו, שביארו חז"ל שזה מנומרים, בְּרָדִים שורשו ברד, יעקב אבינו בא לתקן ע"י צאן לבן את כל הנפילות שנפלו לנמשל פְּהָמוֹת נְדָמוֹ, **ברוד** זה בר - דו, שהירידה היא באופן של דו - שנים, באחדות, וזה ענין המנומרים שזה אחדות של צורות, וזה התיקון לברד שהוא שורש הפירוד.

בליל פסח פותחים במתחילה וכו' שפרעה גזר על הזכרים, ולבן ביקש לעקור את הכל, מה שיעקב לקח את הבהמות מלבן, זה השורש לבהמות שלקחו ישראל במצרים שזה הע"ז שלהם לקרבן פסח. והבהמות שנשארו במצרים לאחר מכת ברד זה מהִיָּרָא אֶת דְּבַר ה' מְעַבְדֵי פְרָעָה הָגִיס אֶת עַבְדָּיו וְאֶת מִקְנֵהוּ אֶל הַבְּתָיִם, ומבואר א"כ שעיקרה של מכת ברד היתה לברר את הבהמות, מי הם הבהמות שמתגלה בהם הִיָּרָא אֶת דְּבַר ה' שמהם אפשר לקחת להקריב לה', כלומר הברד נפל, אך הברוד שזה הִיָּרָא אֶת דְּבַר ה' נשאר, ומהם הקריבו קרבן פסח, ודוקא קרבן פסח שהוא תקון כח הדיבור, פה - סח. לכן בהמות אלו הם הנשארות מהברד, כי הם בבחינת **ברודים**, ובאים לתקן את הדיבור, וזה התיקון השלם של הברד.

בלשון נוסף, כשמתפללים על הגשם, מתפללים **שירדו**, ושירדו לברכה ולא יהיו ברד, כלומר מכה הדיבור הברד הופך להיות גשם, ולכן במצרים אין גשמים דשם מתגלה שגם כשיורד זה באופן נפול של ברד, ויתר ע"כ זה נופל למדריגת דבר, מחמת שאין דיבור דתיקון במצרים.

כל ברד שירוד, מלבד מה שהוא בא כעין הברד של מצרים, [וכעין הרעמים להכניע את הלב] הוא בא להראות שהדיבור - הבקשה על הגשמים שירדו בנחת לא היתה כראוי, ועל אף שכשם שהגשמים נקראים **גבורות** גשמים כך צריך להזכיר אותם בגבורה, מ"מ זה עדין גבורה דתיקון, אך כשזה באופן של גבורה דקילקול זה נהיה ברד, שהיא שורש נפילת הדיבור, וכשמתגלה הקילקול של הברד שהוא הנגוף למצרים צריך שיתגלה הרפא לישראל, שעיקר גילוי זה הגילוי דיבור דתיקון של פסח, פה סח, וזה עיקר תיקון הברד, וכשמבקשים אותו כראוי הוא מברד שמבקשים **לבא רד**, ואז כל הגשמים שירודים הם בבחינת נתן טל ומָטָר לְבְרָכָה.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברד, בר, רד, גשם, נגד, פר, דרך, קשה, דיבור, אמירה, שמים, ארבע, ברכה, שמים, אש, מים, עפר, קפא, גל, עמלק, אמבטיא, קור, חום, קל, קלקל, קלל, ספק, ברוד, בהמה, פסח.]

שורש הברד הוא במצריים במכת ברד ויהי בְּרָד בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם, ברד הוא גשם שיורד ונקפא [בצורה מסוימת], ברד הוא ב' - רד, כי הוא יורד באופן של ב' - שניים, שזה אופן של התנגדות ונפרדות, כלומר בתחילה המים הם **רכים**, וכשהם יורדים באופן של ברד, הוא נקפא ונעשה קשה, ומחמת כך כאשר הוא נפגש עם דבר קשה הוא מתנגד אליו ושובר אותו, משא"כ אם הוא נפגש בדבר רך שאינו מתנגד אליו אינו שוברו, כדמצינו במצריים והִשְׁעֵרָה וְהִשְׁעֵרָה כִּי הִשְׁעֵרָה אֲבִיב וְהִפְשֵׁתָה גְבֻעַל, וְהַחֲטָה וְהִפְסַמְתָּ לֹא נָכוּ כִּי אֶפִּילַת [פרש"י - רכות] הָיָה. ולכן היפוך אותיות ברד זה דבר - דיבור, כי שניהם בתחילה רכים, ולאחמ"כ קשים, וכשארז"ל אין דבור אלא לשון קשה, (פסיקתא). וגם הדיבור תחילתו היא אמירה רכה, כמו שתינוק מתחיל לומר אמירות ורק לאחמ"כ מדבר, וכמו בסדר הבריאה, שקודם היו עשרה **מאמרות**, ולאחמ"כ עשרה **דברות**. וכן ברד הוא בר - ד', כלומר הוא בתפיסת שתיים [שזה שורש הברכה, ומפריד אותו ל] שהן ארבע, שכ"א מתנגד לשני לכן זה ארבע, ולכן אנו מבקשים דוקא גשמים ונתן טל ומָטָר לְבְרָכָה, שבהם שייך ברכה, משא"כ ברד עיקרו הוא קושי.

ביתר חידוד, המים בשורשם למעלה הם מאוחדים עם האש, כשארז"ל שמים - אש ומים, והאש אין טבעה לירד, משא"כ מים עוזבים מקום גבוה, ויורדים למקום נמוך, אז כאשר הם יורדים מצד כך שזה טבעם, הם יורדים באופן של **גשם**. משא"כ כאשר הם יורדים מלמעלה כי הם מתנגדים לאש שהיא חמה, ושורש ירידתם היא מכה הפירוד, אז זה יורד באופן של ברד, ולכן גם כשהוא יורד הוא מתנגד לדברים קשים.

מבואר בחז"ל שיסוד העפר אינו יסוד גמור כשלעצמו, אלא כש"כ לְשֵׁלֶג יֵאמֶר הָאָרֶץ - המים קפאו ונעשו עפר. ולכן בתחילת הבריאה העולם היה מלא מים עד שה' אמר יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאָה הַיַּבְשָׁה. ולכן כל גל רוצה לשתוף את כל העולם, וכן לעת"ל עתיד הקב"ה להחזיר את העולם למים. לפי"ז הארץ שכל שורשה היא מים שקפאו, היא שורש הפירוד, שקודם לכן המים היו רכים, והבריאה נוצרה מכך שהמים קפאו, א"כ כל הבריאה שבתוכה אנו נמצאים היא שורש הפירוד. ולכן כשהקב"ה שאל את המלאכים אם לברא את העולם, שלום אמר אל יברא שכולו מחלוקת, זה המחלוקת של האש והמים, ולכן כל מציאותה פירוד.

חז"ל המשילו את עמלק לזה שקירר את האמבטיה הרוחת, שורש המים החמים הוא מכך שבשורשם הם מאוחדים עם האש, וכאשר הם נפרדים מהאש הם מתקררים, וזה העומק שעמלק בא לקרר את המים להפרידם משורשם, וזה מש"כ אֲשֶׁר קָרַף בְּדָרָף, טבע החום לחבר, וטבע הקור (בהגדרה מוללת) להפריד, וכטבע בנ"א כשהם חמים זל"ז הם מחוברים זל"ז וכשהם קרים הם נפרדים זמ"ז, **עמלק** בגמטריא **ספק**, דהוא מעמיד לכל דבר לפחות ב' צדדים ושורשו הפירוד בין האש והמים, שמזה בעומק נוצר ארץ, שזה כח הברד שהמים יורדים מכה התנגדותם לאש, ולא מחמת טבעם לעזוב מקום גבוה שזה גשמי ברכה, לברכה ולא לקללה, שהקללה זה בעומק כח הקילקול של עמלק, שיש בשמו

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40251973] -
סולמית [#]

פרשת תרומה תשפ"ה

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - פְּרָא 31:01

כללות תפיסת צורת הבריאה והאדם

השְׁמִימָה, מדריגת האחד, ומצד התפיסה הזו גופא בטר רישא גריר, כי הראש אינו בתפיסת איברים, אלא בתפיסת אחד, ונתחדד בזה מדריגה נוספת, שגם בגוף עצמו שהוא איברים, יש את הראש שבו נמצאת החכמה, שהוא במדריגת הרזא דאחד. וזה מדריגת אשר יצר את האדם בחכמה, שזה החכמה עילאה, שעליה נאמר הוא וחכמתו חד - רזא דאחד, ולכן דיקא ביעקב נאמר סְלָם מְצָב אֶרְצָה וְרֵאשׁוּ מְגִיעַ הַשְׁמִימָה, מצד הישראל שבו שזה - לי ראש. מצד כך כאשר אדם דבוק בתורה - במוחין העליונים הוא בתפיסת נשמה, וכך היתה התפיסה הפשוטה קודם חטא אדה"ר, אך כל עוד הוא במדריגת גוף, כל תפיסתו היא של איברים, שזה תפיסתו מכח חטא אדה"ר, שמכח חטאו נתחלק להרבה איברים, וזה עומק כח הגלות, ירידה ממדריגת ראש למדריגת גוף, וכיון שהגוף הוא מתחלק לאיברים כמו בחטא אדה"ר, כך בכל גלות מתפזרים לארץ של האבר שבו הם נגמנו, ובגלות האחרונה שהיא צירוף של כל הגלויות כולם, הם מתפזרים לכל האיברים שהם כל הארצות כולם, משא"כ כאשר ישראל במדריגתם הם נמצאים בתפיסת ראש, בביהמ"ק.

וביתר עומק, רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח איברים, וכשם שכל מצוה יש את שורשה ויש ממנה התפרטות עד אין קץ, לכך גם כל אבר בעצמו בגלות מתחלק לעוד ועוד חלקים מכח הרמ"ח - רומח [הרב], ואורייתא וישראל חד, א"כ זה גם עומק שורש גלות התורה שכל מצוה יכולה להתפרט עוד ועוד, וזה עומק שורש הגלות שלכן אין כמעט מקום בעולם שאין שם ישראל, ומכח שהם עוסקים שם בתורה ומתקנים את אותו האבר, הם נגאלים וחוזרים לראש, וזה עומק כח הקילקול וההתפרטות שבבריאה שהוא מכוחו של עמלק, שהוא כח הספק, ויניקתו מכח הרמ"ח בתפיסת ריבוי וההתפוררות, ולכן ברפידים רפו ידיהם, ולכן נאמר במלחמת עמלק צָא הַלָּחֶם בְּצַמְלֶק מִתָּר, הדמלחמה היא לתקן את שורש הפירוד שעושה עמלק, ולכן המן טען לְשֹׁנוֹ עִם אֶחָד מִפָּנָיו וּמִפָּנָיו בֵּין הָעַמִּים.

והתיקון לזה, זה שעוסקים בתורה באופן שמצרפים את כל פרטי המצוה לתוך המצוה, ובפרטות כל אחד באבר העיקרי ששם שורשו בחלקו שלו, צריץ להחזירו למדריגת התורה עצמה. ואז חוזר כח הפרטות של כל הגלויות ומתאחד בשורשו בתורה, וכך נתקן כל מציאות השבירה.

ובתמצית, יש ג' תפיסות לבריאה, התפיסה העליונה היא רזא דאחד, התפיסה האמצעית היא תפיסת האיברים, והתפיסה התחתונה היא שהאבר נהפך לשבר, והאבר מתפרט עוד ועוד שזה עומק כח הגלות. ומעומק הגלות שהיא ההתפרטות הגמורה, דור שכולו חיב, הקב"ה עתיד לחדש את עולמו, ושם לא יהיה לא תפיסת שבר, ולא תפיסת איברים, שהם תפיסת שית אלפי שנין, ולכן מצוות בטילות לעת"ל, [ולמ"ד שאינם בטילות הכונה שחוזרים לשורשם בתורה], אלא יתגלה רזא דאחד, ולא יהיה לְיִצְרָא אֶת הָאָדָם עֶפְר מִן הָאָדָמָה, דהרי יתגלה בְּפִימִים לְיָם מְקֻסִים, ואז במקום ברא - שית, יהיה בר - א', שהא' יהיה שורש כל הגילוי כולו, ועל הזמן הזה נאמר בְּיֹסֵם הָהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד. התיקון השלם הוא לחזור למעלה ממדריגת איברים, ולדבק את עצמו ברזא דאחד, ועליו נאמר שהוא בן העולם הבא.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בר בן בנים ברא בראשית בריאה אברהם יעקב ישראל באר שבר יצא יציאה שש אחד אבר חמר חומר רמח רומח מחר שמים ארץ פר פרור עפר מים (נשמה) וגוף, ראש ואברים, אחד ושש)]

שורש המילה ברא הוא בְּרֵאשִׁית פְּרָא, בר א', א' - אלופו של עולם, קודם שנברא העולם היה הוא ושמו לבדו, והוא ברא נבראים, וזה בר שענינו יציאה חוצה לו, לברא נבראים שהם רב, הרבה בריות, וכן בר מלשון בן, דשורש הנבראים זה ישראל שנקראים בְּנֵים אֱתָם לְה' אֱלֹהֵיכֶם, בְּנֵי כְבוֹרֵי יִשְׂרָאֵל.

שורש ריבוי [יציאת] הבריאה הוא לשש, בְּרֵאשִׁית - ברא שית, ולכן צורת הבריאה היא שש צדדים, [מעלה מטה, ימין ושמאל, פנים ואחור], וכן זמן הבריאה הוא פִּי שְׁשֵׁת יָמִים עֲשֶׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, ומלבד זה יש גם תפיסה של אחד שהיא בְּיֹסֵם הַשְּׁבִיעִי שְׁבַת נִינְפֶשׁ, ששבת היא רזא דאחד כידוע, והיא שמו דקוב"ה שזה סוד הא', וישראל שהם בניו ושאר כל הבריאה הם בתפיסת שית.

בתפיסת השש יש תפיסת פירוד ותפיסת אחדות, תפיסת הפירוד הוא שלכל דבר יש את הפכו, לפנים יש אחור ללמעלה יש מטה, לימין יש שמאל. ותפיסת האחדות היא שש מאוחדים, או אחדות חיצונית כמו שבמצרים ילדו ששה בכרס אחת, וכן ששה מתעטפים בטלית אחת, או אחדות פנימית שמתגלה בששה הכח שמאחד אותם שיונק מהרזא דאחד.

אחד מצרופי המילה ברא זה אבר, דכל חלק מחלקי הבריאה הוא אבר מהצורת אדם, שכידוע צורת העולם והאדם שורשם חד. וזה מצד החיצונית והריבוי של הבריאה שזה החומר - רמ"ח איברים, שזה גופו של האדם, אך מצד הַיְנִיפֶשׁ בְּאִפְיֵי נְשִׁמַת תִּיִם, ומאן דנפח מדיליה נפח, שזה הנשמה, זה תפיסת האחד. כלומר הגוף זה הבר, הריבוי, והא' זה הנשמה שהיא חלק אלוך ממעל שהיא בתפיסת אחדות.

דוגמא ברורה לכך, דהבריאה נבראה בחכמה, [כדברי התרגום ירושלמי] בראשית - בחכמתא, וכן אשר יצר את האדם בחכמה, ומצינו במנורה שהיא בתפיסת החכמה כשארז"ל הרוצה להחכים ידרים שמנורה בדרום. ובמנורה מחד היא היתה פְּלָה מְקֻשָּׁה אַחַת, ומאידך שְׁשֶׁה קְנִיִם יִצְאִים מִצְדֵיהָ, כלומר שיש במנורה כללות שזה המקשה אחת, שזה החכמה עילאה שבמנורה, תפיסת צורת אדם עליון - נשמה, והתפרטות שזה הקנים היוצאים [לבר], שזה החכמה תתאה שבמנורה, תפיסת צורת אדם תחתון - גוף. ולצורך יצירת גוף האדם עפר מן האדמה ה' העלה מים מהאדמה לגבל את עפרו כמ"ש וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, ובכללות מים העולים מן האדמה נקראים או מעיין או באר - אותיות ברא. כלומר מהמים שבבאר ברא אברים.

אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם, וארז"ל אל תקרי בהבראם אלא באברהם נברא העולם, אברהם בגמטריא רמ"ח. באברהם אינו מתגלים שתי תפיסות הבריאה, דנחלקו בגמרא האם שמים נבראו תחלה שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ או שארץ נבראת תחלה שנאמר ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים, מצד התפיסה העליונה, ששמים קדמו, זה תפיסת הנשמה, אך מצד התפיסה שארץ קדמה, זה התפיסה התחתונה מצד הגוף, לפי"ו באברהם, מצד גופו של אברהם, זה ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים, שארץ קדמה, שזה מצד החומר, הרמ"ח. אך מצד נשמתו שמים קדמו לארץ, הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם - באברהם.

וכך גם בבחינת מקום, שעפר חו"ל גזרו עליו טומאה, דהוא בתפיסת איברים, משא"כ ארץ ישראל [ובפרט ירושלים] היא בתפיסת אחד, אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שְׁעַר הַשָּׁמַיִם. ולכן גופו של האדם נוצר מהעפר [ע-פר, פירורים] של כל הארצות כולם, שהם בתפיסת ארץ קדמה לשמים, תפיסת איברים, משא"כ ראשו מארץ ישראל, ממקום ביהמ"ק, שְׁזֶה שְׁעַר הַשָּׁמַיִם, בבחינת וְרֵאשׁוּ מְגִיעַ

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40268139] -
סולמית [#]

פרשת תצוה תשפ"ה

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - פרקה 21:31

שורש הארת פורים בהארת הברה שקדם לבריאה [ועבודתנו למעשה]

מפוזר בכל המדינות, מחמת שיש שם עמים והם מתערבים בהם אז הם נעשים נפרדים. וכך באור הפיזור גורם שהוא מאיר באופן של חלקים ולכן ההארה אינה בשלימותה, ולפי"ז בהצלה שהיתה, ליהודים היתה אוֹרָה (שם ח' טז) חזרו ונתקנו ב' ההארות, שזה הפרזים והמוקפים, ההארה של הפרזים זה שהאור מאיר אך עדיין באופן מפוזר, ולמעלה מכך במוקפים חומה [מלשון תַּמָּה] ההארה היא בתוקף של חמה, שזה האור השלם, ובלשון פשוטה, אסתר מלשון אסתהרא - לבנה, ובליל ט"ו היא מאירה יותר מליל י"ד, כיון שבט"ו סיהרא באשלמותא, אך יתר ע"כ האור של הלבנה מגיע מהחמה, בבחינת אָמֹר לַחֲכָמָה אַחֲתִי אָתָּה, שאחות מלשון איחוי הפך הַיִּקְרָע מְרֻדְכִי אֶת בְּגָדָיו וַיִּלְבֹּשׁ שֵׁק וְאָפֶר (שם ד' א'), מתגלה בהצלה ההארה של החמה, האַחֲתִי אָתָּה, ודיקא על ידי מרדכי ואסתר שהיא אֶסְתֵּר בַּת דָּדוֹ (שם ב' ז'), שהיא מאוחה ומחוברת איתו, וזה השורש לַיהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה - אורה זו תורה, זה מהאָמֹר לַחֲכָמָה אַחֲתִי אָתָּה של מרדכי ואסתר, זה עומק מדריגת הַבְּרָה פְּחָמָה.

ויתר על כן כח ההעלמה של תערובת, היפך מעורב בין העמים, נעשה "ורבים מעמי הארץ מתיידיים".

נתבאר א"כ שיש ד' הסתרות לאור, העננים, הפיזור, התערובת, והנרתיק, ולפי"ז בהארה של פורים מלבד מה שהוסרו ההסתרות של העננים והפיזור, כידוע מדברי רבותנו שהאור של פורים הוא האור שלעת"ל שעתיד הקב"ה להוציא חמה מנרתיקה, א"כ הוסר גם הנרתיק, שזה המגילת אסתר שכידוע היא מלשון גילוי ההסתר. [וזה יתר על האור של חנוכה שהוא במדריגת נר מצוה, נר-תיק, בפורים זה יוצא מן הנרתיק] שזה הגילוי של הַבְּרָה פְּחָמָה, שארז"ל שרשעים נידונים בה, זה השורש למה שְׁהָרְגוּ הַיְהוּדִים וְאֶבְדוּ, וְהָרַג בְּשִׁנְאֵיהֶם שזה מכח הארת החמה בבחינת וְלִהְיוֹת הַיְהוּדִים עֲתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה, שזה הארת העתיד בהוה, ואז הָעִיר שֹׁשַׁן צִהְלָה וְשִׁמְחָה, צהלת הפנים בבחינת חֲכָמָה אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו.

יתר ע"כ שלימות ההארה היא למעלה ממדריגת הברה, אלא במדריגת הרז, וכשארז"ל חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע, בבחינת נכנס יין יצא סוד (עירובין ס"ה ע"א) א"כ מתגלה הרז, שהוא האור של יום ראשון שגנזו הקב"ה לצדיקים לעת"ל וע"י המגילה הוא יוצא ומתגלה, וארז"ל שהאור של יום ראשון אינו בריאה חדשה אלא הוא אור שהיה כבר והמשיכו הקב"ה לתוך העולם, כלומר שהאור של יום ראשון אינו במדריגת ברא, אלא במדריגת ברה, אך לא ברה כחמה שזה האור של יום רביעי, אלא מלשון של בה אור.

שורש המילה ברה זה פְּרָה פְּחָמָה (שה"ש ו' י'), שזה מלשון בהירות, וכמו החמה שכאשר אין דבר המסתירה כגון עננים, והיא בתוקפה [שזה בחצות היום] זהו פְּרָה פְּחָמָה. פְּרָה בגימטריא רז, שזה שורש האור, וזה האור של יום ראשון שגנזו [רז] הקב"ה לצדיקים לעת"ל, שאדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו. וכן בגימטריא אור, שזה התפשטות האור וזה האור של יום רביעי שהתחלק לחמה ולבנה, ועליו נאמר פְּרָה פְּחָמָה.

איסתכל באוריתא וברא עלמא, האיסתכל היה באור - אוריתא, אך הברא שנעשה מכח האור הוא העלמא - ההעלם, כלומר שקודם היה אור, ולאחמ"כ נעשה ברא - בר א', שנעשה בריאה והאור נשאר בחוץ, וככל שהאור יתפשט לעלמא כך הבריאה תעשה בְּרָה פְּחָמָה, וזה כל עבודתנו להמשיך את האור של האוריתא לתוך הברא עלמא, ואז במקום שיהיה ברא שזה בר א' יהיה פְּרָה פְּחָמָה, וזה תכלית הבריאה, וכשארז"ל עתיד הקב"ה להוציא חמה מנרתיקה, [שהנרתיק הוא שורש הכיסוי של החמה שהוא העלמא המעלים את האור שזה מה שגנזו הקב"ה, וכן מה שהאור נעשה למאורות ביום רביעי], צדיקים מתרפאים בה - שזה מי שלא האיר את האור הזה בתוקף הוא עדיין יצטרך ריפוי, ומתעדינים בה - זה אלו שעבדו לגלות את האור הזה בתוקף בתוך האי עלמא הם יתענגו על הגילוי השלם שלו, ורשעים נדונים בה, שנעשה מאור 'אור' בלשון ארמית ששורף. וא"כ עבודתנו היא להאיר כמה שיותר את אור החמה בעולם ועי"ז להאיר את הוצאת החמה מנרתיקה.

המילה שלפני ברה זה אָדָם [שענינו אחדות של שני דברים נפרדים] והמילה שאחריה זה גוֹשׁ [שענינו אחדות גמורה בין דברים נפרדים והפיכתם לגוש אחד], שניהם בחינות של צירוף וחיבור, כלומר שזה שלימות הארת הברה הצירוף השלם, והביאור בזה דהנה יש ד' דברים המעלימים את אור החמה, דברים המסתירים כדוגמת עננים, והנרתיק של החמה, וההסתר היותר עמוק זה עצם כך שהאור מתפזר ואינו מאיר באופן מאוחד, כדוגמת נץ החמה שהאור מאיר רק באופן של ניצוצות, ובהקבלה לחכמה, החכמה היא כ-חמה, חֲכָמָה אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו (קהלת ח' א'), אָמֹר לַחֲכָמָה אַחֲתִי אָתָּה (משלי ז' ד') אם ברור לך הדבר כאחתך שהיא אסורה עליך אמור, כלומר חלק ממציאיות הארת החמה זה הארה ברורה, וההפך מברור זה תערובת, אך מלבד החיסרון שזה מעורב זה נעשה גם מפוזר, והפיזור גורם שהאור לא יאיר בשלימותו, דוגמא ברורה לכך, יִשְׁנֹוּ עִם אֶחָד מִפְּנֵי וּמִפְּרֵד בֵּין הָעַמִּים בְּכָל מְדִינֹת מְלִכּוֹתָךְ (אסתר ג' ח') כלומר דמלבד מה שהוא

וכאשר הם קיבלו מלכותו ובטלה הגזירה, אין זה קבלת המלכות התחתונה, אלא הם קיבלו עליהם את המלכות שקדמה לעולם. וההארה הזו היא פנימיות כל המגילת אסתר, לַיהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה - אורה זו תורה, זה גלוי של תורה דלעת"ל, שזה המגילת אסתר. כידוע קודם שנברא העולם היה "הוא" ושמנו אחד, "הוא" ושמנו לבדו, מגילת אסתר מגלה את ההוא, מי הוא זה ואיזה הוא, לפני שיש התגלות של שם, לפני ההוא ושמנו, וזה הכי תורה מאתי תצא (ישעי' נא' ד') שיתגלה לעת"ל, ובמדרגת תורה כזו אין התגלות של שם.

ככל שדבקים יותר באור של לַיהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה - אורה זו תורה, שזה בעיקר מגילת אסתר, אז דבקים בתורה השורשית של כל הבריאה כולה שהיא תורה שקדמה לעולם כלל. שזה תורת הַנְּהַפּוּךְ הוא (ט' ב') שזה היפוך וגלגול האותיות, כידוע מהבעש"ט להפוך צרה לצהר, שזה השורש של קדמה לעולם, וא"כ הַנְּהַפּוּךְ הוא שורשו הוא באסתכל באורייתא של גלגול האותיות, ובעיקר צירופים שאין בהם דעת בבחינת עד דלא ידע בתוך התורה עצמה, זה הדבקות למעשה באור של ימי הפורים לַיהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה, אור של ברה, אך למעלה מהחמה, במדרגת אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא.

איתא בחז"ל שכל מקום שנאמר במגילה המלך סתם, זה מלכו של עולם, ויש שיטה נוספת שגם כשנאמר המלך אחשורוש, זה קאי על מלכו של עולם, ומצד כך אחשורוש נקרא כך מלשון אחר וראש בסוד אָנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרֹן וּמַפְלְעֵי אֵין אֱלֹקִים (ישעי' מד ו'), כלומר שכל המגילה היא גילוי המלכות של מלכו של עולם, אך לא מצד המלכות שהיא מכח הנבראים, אלא המלכות שקדמה לעולם, וכמ"ש אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא, שמצד כך בעל כרחם אני מלכם, וזה מתגלה בפורים כשארז"ל [להד מ"ד] מעמיד עליהם מלך קשה כהמן ומיד הם נגאלים (סנהדרין צ"ו ע"ב), [השורש למלכות לאחר הבריאה הוא משארז"ל כל מעשה בראשית נבראו לדעתן נבראו לצביון נבראו (ר"ה י"א ע"א) וא"כ כל דבר בראשית בריאתו קיבל עליו מלכות שמים,] אך במגילת אסתר מתגלה האני ראשון ואני אחרון מלכות שקדמה לעולם, ולכן כידוע במגילת אסתר אין שם הויה ואדנות ושאר שמות, מחמת שהשמות הם גלוי המלכות התחתונה. וכן זה השורש לְהַשְׁמִיד לְהַרְג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְהוּדִים (ג' יג') מחמת שמתגלה המלכות שקדמה לעולם שמצידה לא נצרך בריאה להמליך את הקב"ה.

שו"ת לאחר השיעור בַּרְה

יש להם כלי בפועל ולכן האור מאוחד, משא"כ הפרזים שם האור מקיף ללא חומה ולכן הוא מפוזר.

המשך שאלה: האם האור מקיף מפוזר בעצם או רק כלפי האדם שזה מפוזר לו כי זה רק מקיף לו, דהרי לכאורה המקיף הוא אור יותר ברור ?

תשובה: בדרך כלל מקיף זה הגדרה למה שנמצא סביב האדם, ולכן הוא אינו משיגו בשלימותו, והפך הפנימי שמושג המקיף אינו מושג ולכן הוא מתפזר יותר. ויש הבחנה של מקיף דמקיף, שאף שהמקיף לא מושג לו הוא לא מתפזר כי הוא רואה אותו רק בכלליות ולא את הפרטים. ומלבד כך זה תלוי היכן האדם חי, אם הוא חי בפנימי והמקיף מאיר לתוכו, אז שייך פיזור, אך מי שהוא חי במקיפים שם הכל ברור לו ללא שום פיזור.

המשך שאלה: מה הכונה חי במקיפים, הרי עד כמה שהוא השיג את האור זה נעשה כבר פנימי ?

תשובה: יש יושר ויש עיגולים, מצד היושר עבודתנו להפוך מקיפים לפנימים. אך העבודה מצד העיגולים היא עבודה של ביטול, ששם העבודה היא להפוך כל פנימי למקיף, להפוך מנדע לשלא נדע, שזה נקרא מהודו ועד כוש, סוד ההודאה, דכשהוא מודה הוא בטל, שזה כל עבודת המקיפין להתבטל למה שלמעלה מהשגתו, ומי ששורש נשמתו היא תפיסת הביטול הזו הוא נקרא חי במקיפין.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברה ברא חמה לבנה בהירות ענן רז סוד גנו אור בר גרתיק פיזור אדק גוש אחות אוחוי חכמה נץ תערובת פרוזים מוקפים פורים גלוי הסתר צהלה מלך מלכות אחשורוש אחר ראש שם גלגול

ענין הויה שקדמה לבריאה

שאלה: מה שנתבאר שבמגילה לא נזכר שם הויה מחמת שזה מלכות שקדמה לעולם, האם האור שקדם לבריאה אינו אור של הויה ?

תשובה: לאור שקדם לבריאה יש שתי יחסיות, יש את מה שהוא קדם ביחס לבריאה, ויש את מה שהוא קדם לבריאה אך לא ביחס לבריאה, ואין לנו מילים להגדיר אותו, אז מגדירים אותו שקדם לבריאה. אז מצד מה שהוא ביחס לבריאה, הוא באמת האור שקדם לבריאה והוא שורש להויה. אך מצד מה שהוא קדם בעצם אז הוא אינו שורש לבריאה כלל, ולא שייך בו שם הויה.

ענין גלגול האותיות שאין בהם השכלה

שאלה: מה הענין של גלגול אותיות שאין בהם משמעות ?

תשובה: גלגול צירוף שאינו מובן הוא בוקע את כל ההעלמים גם בדבר שאינו מושכל ולא מובן, וזה תכלית הידיעה שנדע שלא נדע, ומקביל לכך חייב איניש לבסומי בפוריא, ובפרטות לעניננו למעשה זה לצרף צירופים שאין להם הבנה, זה נקרא חייב איניש לבסומי, וזה ליהודים היתה אורה - זו תורה, לעסוק בתורה הזו וזה ה"ונהפוך הוא" הפנימי בשורש האורייתא עצמה.

ענין מקיף ופנימי בפורים ובכללות

שאלה: נתבאר שבפורים האיר האור באופן מאוחד היפך הפיזור, ומאידך נתבאר שמאיר אור הלא ידע שהוא אור מקיף, ואור מקיף הוא מפוזר (כמש"נ בשיעור ע"ח), האם הכונה שהפיזור באור מקיף הוא רק מצד הכלי אך כשלעצמו הוא מאוחד ?

תשובה: ודאי שבפורים מאיר גם האור פנימי ולא רק האור מקיף, וכדוגמת פרוזים ומוקפין, וזה נכון שהמוקפין חומה

מקיישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41675457] -
סולמית [#]

פרשת כי תשא תשפ"ה

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - פרק 37:31

הארת ימי הפורים היא בריחה למעמקי נשמתו ואליו ית"ש וגלוי חיבור עצמי לתורה דלע"ל

א' כ' שביארו רז"ל שזה מקום שמרחיבים אותה שהם הבתי מדרשות, ולכן כאשר מרדכי שומע על הצרה שזה מקום צר, הוא יוצא לרחובה של עיר מקום ההרחבה, וכעין מה שבתעניות מוציאים את התיבה לרחובה של עיר דיקא.

שורש הבורח שהיה במת"ת זה משורש שהר סיני נקרא הר חורב - חורבן, ושורש החורבן הוא שקודם בריאת העולם הקב"ה היה בונה עולמות ומחריבן, ולכן אם אין אתם מקבלים את התורה פה / שם תהא קבורתכם, חוזרים לשורש המחריבן, כאשר הבנין בנוי יש לו מחיצות וגבולות, אך כשהוא נחרב אין שום מחיצות, וזה כאשר אדם בורח לצד הנפול הוא בורח למחריבן, לחורבן, להתפשטות בלי גבולות, תהו, למקום ששם אין את הצימצום, [שהצימצום הוא במה שאמר לעולמו די, ומצד כך גם מה שמרדכי יצא לרחוב מהצד הנפול זה מחמת שוהעיר שושן נבוכה (ג' ט"ו), כעין מה שהיה במצרים נבכים הם בארץ (שמות י"ג) ויצאו למדבר מקום רחב.

שורשתיקון הבריחה זה לברוח למקום שמור, עומק הענין, ברח - בו ריח, דכאשר אדה"ר חטא כל החושים נפגמו מלבד חוש הריח, שהוא חוש שהנשמה נהנית ממנו כשארז"ל, דכאשר האדם נמצא במיצר הוא צריך לברוח מגופו לנשמתו שזה מקום הרוחב [נשמה - שמונה, שמנה] מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה (תהלים קיח ה), וגילוי ברור לכך זה שבמוצש"ק שוי אבדה נפש אז מריחים בשמים. ארז"ל מרדכי מלשון מד דרור, כלומר שמרדכי ברח למקום חוש הריח שלו, לנשמתו, זה אופן למעשה של בריחה כאשר האדם נמצא במיצר הוא בורח למקום הריח ואז נעשה לו ניחא. בהגדרה יותר פשוטה הוא בורח מלשון בו רוח, למקום הרוח, למקום הרוות.

לפי"ז להבין, כיון שמרדכי בא לתקן את הבורח, ע"י שיוצא לרחובה של עיר, אזי כאשר זה נתקן ההצלה מתחילה גם ברחובה של עיר, ויפריהו [שורש ברח] ברחוב העיר, וכיון שאצל מרדכי נתקן הברח, הרחוב,

המילה ברח זה מלשון בורח, שהאדם אינו נקשר לדבר אלא בורח ממנו. לעומת כך ההפך מברח זה ברח, שורש של ברכה, הברכה - המשכה. דוגמא לכך זה יצי"מ, שמחד עם ישראל ברחו ממצרים ויגד למלך מצרים פי ברח העם (שמות י"ד ה), ומאידך היה במצרים הברכה והמשכה של אני יוצא בתוך מצרים - גלוי אלוקותו ית"ש שמכח כך הנה כל בכור בארץ מצרים (שם י"ב כ"ט), ונצטוו ישראל קדש לי כל בכור (שמות י"ג ב), שבכור נקרא כך כי הוא ראשית ההברכה שבבית.

במתנתורה האופן השלם שהיה צריך שיהיה זה שעם ישראל יקבלו את התורה וימשיכו ויבריכו אותה לנצח נצחים באופן של איסתכל באוריתא וברא עלמא, מכח והגיית בו יומם וליילה (יהושע א' ח), בהם יושב ומהרהר תמיד, אך בפועל היה ההפך הגמור, שבמקום להבריך את התורה הם היו כתינוק הבורח מבית ספרו, וזה היה השורש הדק לנפילה ממדרגת מת"ת, ובפועל זה התגלה בעשו להם עגל מסכה (שמות ל"ב ח).

כידוע מאוד, ימי הפורים באים לתקן את מה שהיה חסר במת"ת, הדור קבלוה מאהבה (שבת פ"ח ע"א), וקבלת התורה דפורים באה לתקן את התינוק הבורח מבית ספרו, ובזה המן ניסה לגעת בכך ששאל את התינוקות דיקא פסוק לי פסוקך.

ומרדכי ידע את כל אשר נעשה... ויצא בתוך העיר ויצעק ויצעקה גדולה ומרה (ד' א'), אך לאחמ"כ ויצא התך אל מרדכי אל רחוב העיר (ד' ו'), כלומר המקום שאליו ברח מרדכי זה לרחוב, והוזכר ששורש גזירת המן זה במת"ת שכפה עליהם הר כגיגית וא"ל אם מקבלים אתם את התורה מוטב ואם לא שם תהא קבורתכם, השם זה בגזירת המן, וכיון ששורש הנפילה היתה מכח הבורח, מרדכי בא לתקן את זה ולכן הוא יוצא אל רחוב העיר, כל ברח ענינו זה יציאה מן המיצר לרוחב, וכדוגמת יצי"מ שברחו ממצרים מיצר, למדבר שהוא רחב ללא מיצרים, וכן ביוסף ויגד ויצא החוצה (בראשית ל"ט י"א), שברח לרחוב, וכמו שנאמר על התורה ברחבות תתן קולך (משלי

מתן תורה בעיקרו היה למען תלמד ליראה את ה' אלקיך כל הימים, ולכן משם ברחו, אך בפורים שנתקן הבורח הם מקבלים את התורה מאהבה ואז הבריחה הופכת להברכה של הד"ת. ולכן במגילה מתגלה במיוחד גלוי של והגית בו יומם וליילה, שמבטלין ת"ת למקרא מגילה וצריך לקרותה בלילה ולשנותה ביום, כלומר שמבטלין את התורה של מדריגת מת"ת של הבורח, בשביל מקרא מגילה שזה לא בריחה אלא הברכה, זה עומק התיקון שמתגלה במדריגת המת"ת של ימי הפורים שזה המגילת אסתר דיקא, ומחמת שזה הגילוי לכן ימי הפורים האלה לא יצברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם, כי מתגלה הברכה ולא בריחה.

לא ימושו ומפייה ומפי ירעה ומפי ירעה ורעה אמר ה' מעתה ועד עולם, זה מקביל לזכרם לא יסוף מזרעם כי הבורח מתגלה במדריגת תינוק, אך בפורים שנתקן הבורח משורש הפסוק לי פסוקך אז דיקא וזכרם לא יסוף מזרעם, ולכן פורים לא יתבטל לעת"ל כי הוא ההברכה של הברכה של האור דלעת"ל, והיפך הברח ימי הפורים מגלים חיבור [ברח – חבר] גמור מאהבת הנס, שזה חיבור של למעלה מטעם ודעת, דכאשר החיבור הוא רק מכח יראה אז זה חיבור של דעת ששיך להפסיקו וכגון במבואות המטונפים, אך כשהחיבור הוא במדריגת עד דלא ידע, נכנס יין יצא סוד של תורה, זה חיבור בעצמיות הנפש שאין לו הפסק, ואז כל החכמה נמשכת מאין תמצא, וזה העומק של הדר קבלוה, להשיג שורש פנימי יותר שאין לו הפסק עולמית של נביעה של ד"ת מכח ימי הפורים הבעל"ט.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברח בריחה חיבור בו-ריח ריח בכר בכור הברכה ברכה תינוק פורים צרה רוחב המן רחיה נבוכה נבוכים רוח הרכבה גזירה חרב חרבונה חורב חורבן]

לעומתו המן נופל לחרב ויתלו את המן על העץ, שזה חרב, וזה דיקא נעשה ע"י חרבונה שמכחו נשתלשל המיתה להמן שנופל למקום גופו מקום המוות וסילוק גמור של נשמתו, ולכן וגם חרבונה זכור לטוב.

עד כאן הוזכרו א"כ ב' סוגי בריחה, לרוחב, ולמקום נשמתו. אך יתר ע"כ יש לשון בראשונים ממך אליך אברה, השורש שאדם בורח זה מהקב"ה, מיראתו מהקב"ה, ברח (עם הכולל) בגימטריא ירא. ודוגמא לכך זה יונה מלפני ה' הוא ברח, אבל לאן מקום הבריחה, אליו ית"ש, לברוח מהבריאה שכול תפיסתה הוא צימצום לאין סוף ב"ה, לקודם הנבראים. בגזירת המן היו ב' שעל אף הגזירה נשארו במקום ההרחבה, הא' זה מרדכי שברח למקום נשמתו ומרדכי ידע את כל אשר נעשה (ד' א') ידע את הגזירה ואת ביטולה, מכח שברח לידיעה שלמעלה מן הגזירה שזה נשמת העולם שהיא הנהגת העולם כמש"נ. והב' זה אסתר שהיתה בבית המלך ותלקח אסתר אל בית המלך ועליה לא חל הגזירה, וארז"ל שסתם מלך במגילה זה מלכו של עולם, א"כ אסתר ברחת לבית מלכו של עולם, שזה מקום הבריחה השלם שקדם למחריבן, וזה למעלה מהמקום שאליו ברח מרדכי שברח בתוך הצימצום אל מקום נשמתו.

וגלויזה נשאר לכלה דורות ע"י תענית אסתר, שבשונה משאר מועדים פורים מתחיל מתפיסת הגזירה ומתוך הגזירה ונהפוך הוא לישועה, כלומר שמתגלה בפורים בכל שנה שבורחים מהחרב לרוחב למעמקי הנשמה ואיליו ית"ש, זה העבודה למעשה בכל פורים ופורים בתענית אסתר להתחבר לגזירה של להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים, ולאחר שגם אני ונערתי אצום פן ויבן אבוא אל המלך, כלומר דוקא מתוך הצרה משם מגיע מקום ההרחבה, וכאשר הנפש תופסת את עומק מציאות הגזירה משם הוא בורח או למעמקי נשמתו כמרדכי, או אליו ית"ש כאסתר, זה עבודת הימים הללו.

שו"ת לאחר השיעור ברח

מעץ הדעת, אז הוא יכול להיכנס פנימה, אפשר להסביר עוד כמה הבחנות, הזכרנו הבחנה אחת.

הגדרת ההבדל בי הבריחה של מרדכי ואסתר

שאלה מה ההבדל בין הבריחה של מרדכי ואסתר האם זה שהוא בורח ליש או לאין, או מה שהוא בורח לעצמו או לבוראו.

תשובה ההגדרה השניה היא בודאי יותר מדוקדקת, ודאי

הקשר בין להט החרב המתהפכת לונהפוך הוא

שאלה האם יש קשר בין להט החרב המתהפכת לונהפוך

הוא.

תשובה בודאי ובודאי, מהצד התחתון אז להט החרב המתהפכת גורם לשמור את דרך עץ החיים שהוא לא יכנס בו כי הוא נמצא בתוך עץ הדעת, אבל הונהפוך הוא מתגלה בחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע, אז כשהוא לא ידע אז כבר אין צורך בלהט החרב המתהפכת כי הוא לא מגיע

שאלה כשהוא בורח לנשמתו לריח האם הוא צריך לברוח בבחינת עד דלא ידע.

תשובה זה מה שהסברנו ידע את כל אשר נעשה, ידע את הגזירה ואת הביטול אז יש את הידע שלי ויש את הידיעה של הבורא הוא ברח לידיעה של הבורא, זה מה שהוזכר בתוך הדברים ידע את הגזירה ואת ביטולה, אז הגזירה שייכת לדעת התחנות, וביטולו שייך לידיעה העליונה, חייב אינני לבסומי עד דלא ידע בפנים אחד הגדרת הדבר לא ידע הוא יוצא מהדעת שלו ונכנס לידיעה העליונה של הבורא כביכול זה נקרא עד דלא ידע דידי אלא בידיעתו של הבורא.

בריחה ביחס לבחירה

שאלה האם זה נכון לומר שהבחירה [בחר אותיות ברח] זה לברוח מהרע ויתר ע"כ לברוח לידיעה.

תשובה אמת, זו הבחנה אחת, כן הוזכר פעמים רבות מיסוד דברי רבותינו שאופן אחד של בחירה זה לבחור בתוך שני הצדדים, ואופן נוסף זה לבחור בצד האחד שהוא סוד הידיעה.

ביאור ענין בריחתו של יונה הנביא וכניסתו ללוייתן

שאלה מה שיונה הנביא ברח, האם זה בריחה דקלקול, או שבעומק הוא ברח למדריגה יותר עליונה ולכן הוא נכנס ללוייתן שזה בבחינת תורת שעשועים [לוייתן זה יצרת לשחק בו].

תשובה בודאי שכפשוטו אז ההבחנה היא ההבחנה התחתונה שהוא ברח מפני ה' הוא בורח כי הוא לא רצה ללכת לנבואה, אבל בעומק כשהוא ברח הוא ברח למדרגה העליונה, מה שהזכרתם בהגדרה של לוייתן שעשועים זה מדוקדק מאוד. בלשון אחרת והיינו הך הרי הוא היה נביא וכשהוא רצה שיסתלק נבואתו, מהצד התחתון הוא בורח כי הנבואה לא שורה בחו"ל כמו שאומרים חז"ל מאז שבאו לארץ ישראל, אבל מהצד העליון הוא בורח ממדרגת הניב שפתיים של הדיבור, אז הוא נכנס ללוייתן שאינו מדבר, ובעומק זה

שכל היחס של נברא ובורא אז ההגדרה נקראת שהבורא הוא אין ביחס לנברא שהוא יש בערך לנברא, אבל ההגדרה היותר מדוקדקת כאן זה בריחה לנשמה לרוח בחינת הריח בחינת נשמה שהוא מר דרור, ואצל אסתר זה בריחה לא"ס.

הצורך ביראה להשגת החכמה גם לאחר שקבלו מאהבה

שאלה האם מש"כ ראשית חכמה יראת ה' [כלומר שיעקר השגת החכמה היא מכח היראה] זה נאמר רק על החכמה שנתנה במתן תורה שאז קבלו מיראה, או גם על החכמה שהתגלתה בפורים שקבלו מאהבה.

תשובה בהגדרה של יראה הרי יש כמה וכמה מדרגות של יראה, במדרגה התחתונה של יראה אז זה במדרגת יראת העונש, וזה יראה שהוא בורח ממך אליך אברח בתפיסה התחתונה הוא בורח מדין יראת העונש והוא חוזר אליו, ביראות העליונות שהוא יראת הרוממות יראת חטא ויראת הבושת במדרגות העליונות האלה זה יראה של ביטול, בלי להיכנס כרגע מה הדקות שיש את כל שלשת המדרגות האלה, אבל בהגדרה הכוללת אם זה הגדרה של יראת הבושת, זה בושת מלשון שב כלומר הוא שב לשורשו ומתבטל, זה לא יראה במוכן התחנות של יראה כפשוטו, אלא זה יראה בתפיסת ביטול, ושם בודאי חכמה מאין תמצא היא מגיעה מביטול.

הסיבה שדווקא תינוק בורח

שאלה מה הסיבה שדווקא תינוק בורח מבית הספר.

תשובה כפשוטו ממש כי התינוק עדיין אין לו ג"ר אין לו מוחין, אז לא ניחא ליה כשמלמדים אותו מוחין הוא בורח לבחינת ו"ק שלו, זה כהגדרה הכי פשוטה שיכולה להיות, מבשרי אחזה דרך תינוק שהוא לא רוצה ללמוד והוא בורח, בלי שום הסברים יותר מדאי מחודדים, הסברנו טיפה יותר עמוק.

המקום בנשמתו אליו צריך לברוח

ספרי מורנו הרב שליט"א

פירוש 'בלבבי משכן אבנה' על הספה"ק

מסילת ישרים (ג' כרכים)

דרך ה' - חלק א' אָזל

נפש החיים שער ד'

בעל שם טוב על התורה עם ספר 'להב אש'

ספרים וקונטרסים נוספים

ספר קול דממה דקה אָזל

בלבבי משכן אבנה - הכנה לשבת קודש אָזל

שאלות ותשובות - שאל לבי תשע"ח-תשע"ט

קונטרס וחי לעולם

תורת הרמז - על סדר הפרשיות אָזל

ספר ההתבודדות

עם פירוש על המספיק לעובדי ה' - פרק ההתבודדות

ספר עולם ברור

פני הלב עולמה הפנימי של אישה בימינו

פנימיות התורה

פירוש בלבבי משכן אבנה על פתחי שערים אָזל

פירוש בלבבי משכן אבנה על עץ חיים אָזל

פירוש בלבבי משכן אבנה על רחובות הנהר אָזל

פירוש בלבבי משכן אבנה על קל"ח פתחי חכמה אָזל

ספרים מתורגמים

ספר בלבבי משכן אבנה חלק א - בתרגום לאידיש אָזל

ספר בלבבי משכן אבנה חלק א - בתרגום לצרפתית אָזל

ספר בלבבי משכן אבנה חלק א - בתרגום לספרדית אָזל

סדרת בלבבי משכן אבנה

בלבבי משכן אבנה - ט' חלקים

בלבבי משכן אבנה על מועדי השנה (ב' כרכים)

בלבבי משכן אבנה על התורה - תשס"ו (ב' כרכים) אָזל

סדרת "דע את"

דע את עצמך - הכרת הנפש

דע את נפשך - בנין כוחות הנפש

דע את הרגשותיך - עולם ההרגשה

דע את מחשבותיך - עולם המחשבה

דע את דמיוןך - עולם הדמיון

דע את נשמתך - גילוי הנשמה

דע את הויתך - גילוי הוית הנפש

דע את מנוחתך - מנוחת הנפש

דע את גאולתך - גאולת הנפש הפרטית

דע את ביתך - בנין הבית היהודי

דע את ילדיך - חינוך ילדים

דע את תורתך - דרכי לימוד

דע את ביטחונך - ביאור דרכי הבטחון והשגתו

דע את חלקך ותן חלקנו

סדרת ארבעת היסודות

דע את מידותיך - מהות המידות - יסוד העפר אָזל

הכרה עצמית והעצמת הנפש

ארבעת היסודות - יסוד העפר - תיקון כח הריכוז

ארבעת היסודות - יסוד המים - תיקון כח התאוה

ארבעת היסודות - יסוד האש - תיקון כח הכעס

ארבעת היסודות - יסוד העפר - תיקון כח העצבות

ארבעת היסודות - יסוד העפר - תיקון כח השמחה

Building A Sanctuary In The Heart, Vol. 1-2

Getting To Know Your Self

Getting To Know Your Soul

Getting To Know Your Feelings

Getting Ready For Your Redemption

Getting To Love Your People

Getting To Know Your Home

(Bilvavi – On The Path (00000000 000000000

Bilvavi – On The Holy Days

(Bilvavi – On The Parsha (0000000000-00000000

(Bilvavi – On The Parsha (00000000-00000000

Building Yourself – Gateway to Actualizing Your Potential

Gateways To Hashem For Today's Jewish Woman

Gateways to Revealing Hashem in Our Lives

Serenity Developing Inner Calm in a Chaotic World

מקיימים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41058585] -
סולמית [#]

פרשת ויקהל תשפ"ה

**להאזנה לשיעור
בקול הלשון**

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - ברוש 30:35

כפפיות הדעת ושבירת הלב והאופן כיצד לנהוג בכל תהלוכות עולם שעוברים על האדם למעשה ממש.

ומחריבן, [שבירה באיסתכל באוריתא שנחלקו האותיות שירדה לתתא, ומכח כך מתגלה בברא עלמא-] והשובר שהיה בבריאה זה משה רבנו ששבר את הלוחות, שזה שבירת המוחין באופן של קילקול.

אך יש שבירה דתיקון, שזה סותר ע"מ לבנות [שחייב לגבי שבת], ושורשו זה הבונה עולמות ומחריבן ולאחמ"כ מהשברים בנה את העולם [ולכן חייב לגבי שבת דשורש הלי"ט אבות מלאכות הם בבריאת העולם]. אך התיקון בשבירה הזו רק מחמת שלאחמ"כ הוא בונה ולא בעצם השבירה.

אך יש למעלה מכך שבירה שהשבירה עצמה היא התיקון, שזה בראש השני שהוא הלב, שכידוע שבירת הלב זה תיקונו, וכמ"ש לִב נִשְׁבֵּר וְנִדְבָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה (תהלים נא יט), וידועים דברי הרבי מקוצק שאין דבר יותר שלם מלב שבור, א"כ בלב מתגלה שבירה שהיא בעצם התיקון.

וביאור ענין שבירת הלב, ידוע היסוד של בעל התניא (ליקוטי אמרים תניא פרק לא) שיש הבדל מהותי בין מרירות לעצבות, עצבות היא ירידה לתתא ליאוש ליסוד העפר, אך המרירות מולידה באדם חיות שאע"פ שזה מר - מרירות, אך מתוך זה מגיע להפך שהוא רם, לחיות של רוממות, זה מרירות דתיקון.

ובהקבלה להנ"ל מתבאר א"כ שיש ב' סוגי שבירה, יש שבירה במהלכי הדעת שזה מה שהוא צריך לירד לתתא כדי ללמוד משם את הפרט של החכמה [דהרי בכללות הוא יותר חכם, וכדוגמת משה רבנו], אך עצם הירידה לפרט היא שבירה. משא"כ במהלכי הלב עצם המרירות על אף שהיא שבירה היא עצמה מרוממת אותו, ולכן כאשר האדם נשבר, אם הוא נשבר על זה שהוא נשבר זה שבר על שבר וזה מוליד עצבות, אך השבר גם מוליד ביטול גמור, אז אם הוא שמח בביטול וחושק לביטול שנוגד מהשבירה, זה שורש מקור חיותו בעצם השבירה. ומלבד כך השבירה גם מרוממת אותו כברוש, ממר עולה לרם.

יסוד זה הוזכר פעמים רבות דיש ב' שורשים להשיג את הקב"ה, מכח היש [בונה עולמות], שזה תורה מצוות ומעשים

ברוש, הוא מלשון ראש, וכשארז"ל במגילה (דף י"ב) פתח הַנְּעֻצֹץ תחת המן הרשע יַעֲלֶה בְרוֹשׁ זה מרדכי שנקרא ראש לכל הבשמים. וביתר חידוד מבאר הרמח"ל שברוש נוטריקון ב' ראש, שתי ראשים, בכללות באדם יש ב' ראשים, המח והלב, וכמו שבקומת הכלל המלך זה העליון ביותר, כך בקומת הנפש הראש הוא מלך האיברים וכשארז"ל שלכן יסוך ראשו תחילה (שבת ס"א ע"א). וכן הלב הוא מלך, א"כ יש ב' מלכים באדם.

ומבואר בחז"ל שענפי הברוש גם כאשר מכופפים אותם עד לארץ, הם חוזרים ועולים כבתחילה, ורמוז בשמו בור, שאפילו אם הם יורדים למטה מן הארץ הם חוזרים לעמוד ישר. ולפי"ז נמצא שהן בראש והן בלב יש כח שמכופפים אותם והם חוזרים לעלות.

בראש בחיצוניות זה כפיפת ראש, ובעיקר כאשר הוא כורע ומשתחוה הראש יורד למטה לארץ, ולזה נצרך שהוא יהיה רך ועיקר הכריעה נעשה מכח הברך שהוא מלשון בו רך. ובפנימיות זה כפיפת הדעת וכמ"ש רז"ל כמה דכייף איניש דעתייה טפי מעלי (ר"ה כ"ו ע"ב), יש את מה שהאדם מכופף דעתו למי שמעליו, כגון רבו, אך יש כפיפות הדעת לכל אדם, שזה עומק כח הראש להתכופף עד למטה, ועליו נאמר אֵיזֶהוּ חָכֶם, הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם, (אבות ד א), כי בעומק יש בכל אדם נקודה של חכמה יחידה שלו [מכח כך שנברא האדם יחידי] שאינה נמצאת בשום אדם אחר, ובנקודה הזו הוא תלמיד שלו. [וכמובן שנצרך בזה זהירות גדולה מה וכיצד ללמוד ממנו, וכן לפעמים אין זה גלוי, אך עצם כך שהוא מסכים להתכופף ללמוד ממנו את הנקודה הזו לכשתגלה זה סוג של כפיפות דעת] והדוגמא היסודית לכך זה משה רבנו שנאמר בו וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנִיו מֵאֵד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה (במדבר יב ג), ומרדכי בדורו כמשה בדורו, שהוא הברוש, ומשה שהיה הדעת, מכח עומק דעתו שהסכים לקבל כל מה שעתיד תלמיד ותיק לחדש, זה בעומק כח הענוה שהגיע אליה.

עד כאן זה מצד התיקון, אך מצד הקילקול ברוש אותיות שובר, שבור, ששורשו העליון זה בקב"ה שהיה בונה עולמות

בדרכים אלו.

הצורה השלימה של החיים זה מחד לבנות חיים של יש דקדושה ע"י קיום תורה וכו', ומאידך לחיות בתפיסת חיים של ביטול, דהקב"ה מביא לאדם אלף אלפים מקרים שיוכל להתבטל אליו, השאלה כיצד הוא מקבל אותם, שבכל קושי שבא אליו מלבד האמונה שזה טוב ויהיה טוב הוא צריך קודם להסכים לעצם השבירה, ולא לרצות מייד לברוח משם. זה ברוש דקדושה. וזה היה כוחו של מרדכי שלכן ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה (אסתר ג ב) כי פחד לפגום בכוחו להתבטל לשבירה דקלקול שזה המן. ולכן ארור המן ברוך מרדכי בגמטריא שבר, דארור המן זה מה שנפל מכת השבר. וברוך מרדכי זה גלוי השבירה דתקון שמרדכי ידע את כל אשר נעשה, הוא ידע את הביטול שגנוז בגזירה, כלומר שהגזירה מביאה לידי ביטול, שזה עומק הלהשמיד להרג ולאבד את כל היהודים, כלומר להביאם למדריגת ביטול זה עומק ידיעת הגזירה וביטולה. רק מי שמוכן להשתמש בשתי הקצוות יחד, אז מחד הוא עולה לגמרי ומאידך הוא בטל לגמרי, ברצא ושוב בנפש, זה עומק מדריגת הראש דקדושה, וזה האופן למעשה כיצד לנהוג בכל תהלוכות עולם שעוברים על האדם.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברוש ראש משה מרדכי מח לב כפף כרע דעת ענוה שבר שובר שובר בו-ראש מר מרירות עצבות חיות רמ רוממות המן]

טובים - בנין צורת האדם השלם, אך יש השגה מכת הביטול [מחריבן]. שעבודת האדם הוא להיות בטל, אז כאשר האדם חושק ליש ונפגש בביטול, זה מוליד בו עצבות, אך כאשר הוא חושק לביטול [אע"פ שודאי צריך לחשוק לביטול העליון הבא ממוחין דגדלות שזה ביטול בהתבוננות בגדלות הבורא ושפלות עצמו] אז גם במשברים של קטנות כל משבריה וגליה עלי עברו (תהלים מב ח) שהרי אין חיים בלי משברים כל אחד איך שהוא עובר ומה שהוא עובר כ"א לפי חלקו מהקב"ה אך כל אחד ללא יוצא מן הכלל עובר משברים, קשיים, התמודדויות, [אז יש כאלו שמתעקשים לא להשבר, שגם זה דרך נכונה שהוא תקיף בדעתו להצליח ע"י סיעתא דשמיא ותפילות וכדומה] כאשר הוא שמח בעצם הביטול שזה חוסר קיום עצמי, זה מוליד בו חיות וזה שבירה דקדושה. וזה דרך יסודית מאוד לעבור את כל ההתמודדויות שבחיים. וזה אחד הדרכים השורשיות להיות בשמחה תמיד, דמ"נ אם טוב לו אז הוא שמח בחלקו, אך אם כעת אין לו סיבה לשמוח, אז הוא שמח בביטול. [אלא דלפעמים הוא צריך לעורר בנפשו את הרצון לביטול כגון שהוא ממש בקטנות או במרה שחורה] זה נקרא שבירה דקדושה, כלומר דעיקר שבירת הלב אינו שבירת הערלת הלב [אף שגם זה נכון] אלא עיקר השבירה זה שבירת עצם קיום האני של האדם. [וההפך מכך זה הבעל גאווה שאינו רוצה ומוכן להתבטל, אז כשהקשיים באים אליו, הם שוברים את האנא אמלוך שלו]. אלא שנצרך לכך זהירות גדולה מאד לא לשבור את האני יתר על מדריגתו, דצריך שיהיה לו יש דקדושה מול האין של הביטול ולכן הרבה נפלו

שו"ת לאחר השיעור - ביטול

עומק הביטול של שבירת הלב הוא ע"י שתופס הרגשה ללא השכלה

שאלה נתבאר שמצד אחד צריך להתכופף להגיע לביטול ומצד שני אח"כ לעלות חזרה למקומו, לכאורה אם הוא יודע שאחר כך הוא יעלה חזרה למקומו אז חסר בביטול, ואם הוא יותר מדאי מבטל הוא אולי לא יחזור.

תשובה אתם שואלים שאם דעתו לכתחילה שאם הוא ירד למטה הוא יחזור אז הירידה היא איננה ירידה גמורה, אם אני מבין זה חדות עומק השאלה, רק שאם מציינים את זה מחמת דעתו אז דעתו שלאחר מכן זה מה שיקרה, אבל בעומק כשהזכרנו את ההגדרה של השבירה הזו שהיא שבירה לא הזכרנו את זה במהלכי המוחין של הראש, הזכרנו את זה במהלכי הלב, זה היה החלק הראשון והחלק השני, החלק של השבירה דתיקון לא מצד שובר ע"מ לבנות ששם אין לכם שאלה, שם זה גופא המדרגה זה שובר ע"מ לבנות, השאלה היתה במדרגת השבירה של הלב שעליה דובר, שאיך יהיה מציאות של הדבר, הרי לכאורה דעתו לאחר מכן לעלות, אם השאלה היתה במוח אז השאלה יש לה צד שהיא שאלה

ויש לה צד שהיא לא שאלה כי לא זו ההגדרה של השבירה, אבל כשההגדרה היא בשבירה של הלב, הלב נתפס כתפיסה שכך הוא מרגיש וזה לא שאלה של השכלה, בשבר שלו הוא סבור שהוא למטה, אם אתם מכניסים לשם מערכת של דעת אה"נ בדעת הוא יודע שהשבירה לא תהיה שבירה גמורה והיא תחזור. בעומק זה ההגדרה הרי בין מוח ללב, המוח כהגדרה כוללת זה מקום המוחין הגמורים, ומקום הלב שמשם מתחיל הנקבה היא ההבחנה של קטנות הדעת דעתה קלה, איפה הדעתה קלה דתיקון?, שהוא לא משתמש בדבר לאיפה הוא יביא לאחר מכן. ניתן את הדוגמה הפשוטה האדם עושה מצווה והוא יודע שיש לו שכר לעתיד לבוא, אז קשה לו להתנתק מהשלא לשמה של שכר, בשכל הוא יודע, הוא מנסה להסיח דעת, בלב אבל זה לא ענין של השכלה זה ענין של ההרגשה, יש גם בלב השכלה אה"נ, אבל ביחס מסויים דידן השתא אנחנו עוסקים בהרגשה שנמצאת בלב, ההרגשה שנמצאת בלב הוא עכשיו עסוק בהרגשה של עצם החיבור לעצם המצווה עצמה, לא מצד נקודת נידון מעשה של השכל. זה שאלה מאוד מאוד יסודית בעומק העבודה איפה השיעור שהאדם מכניס את

שאלה הנקודה של שבירה זה רק ע"י כח האמונה.

תשובה לא! במציאות זה שובר אותו וזה מביא אותו לאין, יש עוד עבודה מצד אמונה, אבל היחס של השבירה שאנחנו מתייחסים לשבירה כשבירה לא מצד האמונה שבה, הוא שבור, השאלה מה הוא עושה בעת השבירה. ודוגמה פשוטה לדינא, הדין הוא שכלי שנטמא או כהגדרה כוללת צריך לטהר אותו במים או באש, אך כלי חרס שבירתם היא טהרתם, אז אדם שלוקח כלי חרס ומשבר אותו מסלק ממנו את הטומאה ולאחר [מכן הוא מתיך אותו ובונה אותו מחדש, הדוגמה היא לא שלימה היא רק דוגמה, היא יותר קשורה לסותר ע"מ לבנות], זה לא שייך לאמונה, זה עוד סוגיא של אמונה, חלק מעבודת האדם כמו שנתבאר זה עבודת הביטול, אז השבירות שלו משמשים אותו לביטול, הם לא שייכים עכשיו לאמונה, אך כמובן שבסוף בעומק הכל זה עבודה של אמונה כל מצוותיך אמונה הכל זה אור של אמונה, אבל זה לא הגילוי להדיא עכשיו שהתכלית כאן היא האמונה, הגילוי הוא עצם הביטול והביטול הוא שבירה, השבירה מביא לביטול.

המשך שאלה אז רק עם קבלה להסכים לזה?

תשובה להסכים זה השלב הראשון, השלב הבא זה נקרא בעומק שמחים ביסורים, ואף שזה גם כפשוטו מפני שיש שכר לעתיד לבוא, אבל בעומק שמחים ביסורים היינו מי שרוצה ביטול אז היסורים מביאים אותו לביטול אז הוא שמח בביטול, וזה לא רק מסכים לקבל, כי ברגע שהוא רק מסכים לקבל במידה מסויימת הוא עדיין אינו בטל לגמרי, אבל אם זה מה שהוא רוצה אז זה המדרגה האמיתית הגמורה, ואז הוא באמת מגיע למציאות של ביטול, בטבע כל אדם הוא מתנגד לכל ביטול של יש, זה היש של האדם, וכל דבר שמתנגד ליש שלו ומבטל אותו אז הוא מתנגד אליו, אבל מי שהעבודה שלו היא עבודה של אין אז הוא קיבל כלים מהבורא, רק לפעמים כלים יותר נוחים ויותר נעימים ולפעמים הכלים לא נעימים, אבל הוא הגיע לאותו מציאות של תכלית, אם זה הביא אותו לשם אז הוא שמח ביסורים הוא שמח בביטול שנוולד מהיסורים.

פרט שאינו רוצה להצטרף לכלל הוא בקורח ועדתו

שאלה כאשר האדם יורד במוחין לאסוף פרט, האם יתכן שהוא יחלוק על הפרט, או שזה הפך תפיסת האחדות.

תשובה מצד החלק העליון שירד הוא ודאי רוצה להצטרף, רק שהחלק שאליו הוא ירד יתכן שאינו רוצה להצטרף, שזה נקרא קרח שעשה מחלוקת, אבל זה מדין החלק, משה לא חלק על קורח אלא זה מחלוקת קורח ועדתו, שהוא רוצה להעמיד את עצמו במקום משה, קורח שפיקח היה כלומר היה כאן פיקחות מסויימת, בעומק משה רבינו היה צריך להוציא מקורח את הפיקחות של קורח, אבל הפיקח כשרואה את עצמו ששמואל עתיד לצאת ממנו שהוא שקול כמשה ואהרן אז הוא רואה שהוא הכלל, כלומר הוא רואה את הפרט איך הפרט פתאום הופך להיות שקול כמו הכלל זה עומק ההגדרה, הוא לא רואה שהוא עצמו שקול כמשה רבינו, הוא רואה שהפרט שעתיד לצאת ממנו, שמואל, כמ"ש משה ואהרן ככהניו ושמואל בקראי שמו

המוחין ואיפה האדם מסלק את המוחין ומכניס את תפיסת הלב שלו שתופסת את המציאות, יש פעמים כמובן שצריך לעשות כך, יש פעמים שצריך לעשות כך, נקטנו דוגמאות שלא צריך להשתמש עם המוחין אבל להשתמש רק עם מציאות תפיסת הלב הכרת הלב הרגשת הלב זה התפיסה ששאלתם, להשתמש בשבירה לא מצד מה יהיה השלב הבא, ההרגשה לא תופסת מה יהיה השלב הבא, ההרגשה תופסת מה שיש כאן עכשיו, השכל מבין שיש עתיד, הוזכר פעמים רבות המילה עתיד זה שורש האותיות דעת הוא תופס מה יהיה לעתיד, תפיסת ההכרה ותפיסת ההרגשה תופס מה שיש, הרבה פעמים היא גופא כיון שבהרגשה הוא תופס מה שיש והוא לא תופס מה שיש לעתיד לכן הוא סובל הרבה, זה אותו סיבה שלוקחים לילד קטן ושוברים לו דבר אז הוא עצוב, אבל בר דעת מבין ששוברים לו בשביל לבנות לו משהו יותר יפה אז הוא שמח, זה גופא התפיסה, דוגמא בעלמא של ילד שתופס הרגשה בלי מציאות של השכלה, זה גופא חלק מעבודת ה' היא לקבל מציאות של הרגשה בלי תפיסה של מוחין, כמובן באופן ומתי שצריך.

עומק מדריגת הביטול של הלב זה מכח החללות שבלב

שאלה מה זה המציאות של לב שבור, לכאורה עד כמה שהאדם מגיע לשלימות הלב אז הוא בקע ללב בשר ולב שלם האם הכוונה ללב חלל לבי חלל בקרבי.

תשובה חידדתם שכל דבר בנוי מציאות של יש ומציאות של אין, ובתוך הלב עצמו יש שתי חלקים, יש את עצם הלב עצמו או שהוא אבן או שהוא בשר, ויש חללא דלבא כלשון חז"ל, בדוגמה שהזכרתם זה לבי חלל בקרבי, היש שבלב זה הבשר או האבן, והאין שבלב הוא החלל. אם מדברים עכשיו על השבר להגיע לביטול של האין אז מונח כמובן מה שאמרתם שזה קאי על החלל ולא על עצם הבשר או האבן, מיניה וביה רק חישבנו את הדברים.

שבירת הלב היא ע"י סילוק המוחין

שאלה אדם שהוא תמיד בשמחה ומוחין דגדלות, האם הוא צריך לרדת ללבו ולשוברו ע"מ לבנותו, וכגון בוידוי ובתיקון חצות.

תשובה יש יסוד קרוב למה שאתם אומרים בקמארנא שביאר על הפסוק וידום אהרן, שאם הוא היה מגלה את מציאות המוחין שלו אז כמובן שלא היה שום נקודה של צער ובכי, אבל היא גופא הוא סילק את מציאות המוחין שלו והעמיד את הבכי מציאות לעצמה, זה קרוב מאד למה שאמרתם. כל המקומות האלה בעומק אנחנו מצטערים על סילוק הדעת, זה נקרא חורבן הבית, בית המקדש זה מקום גילוי הדעה, הזכרנו את דברי הגמ' (ברכות לג.) גדולה דעה שניתנה בין שתי אותיות וביהמ"ק בין שני אותיות, בית המקדש זה מקום גילוי הדעה, עכשיו כשמצטערים על חורבן הבית אז מצטערים על סילוק הדעה, אז יש אופן של להצטער על סילוק הדעה מכוח להתבונן בדעת, ויש אופן שסילוק הדעה הוא גופא האופן להתאונן על הדבר, שזה מה שהוזכר השתא בסוד ההרגשה וההכרה ולא מצד תפיסת המוחין.

כח הביטול אין עיקרו אמונה והסכמה אלא רצון לביטול

בתפיסת ביטול הוא מבטל את זה והוא מבטל את זה, הוא מבטל את הכל, אז התפיסה שלו מביאה אותו לביטול, משא"כ מי שדבוק בהוויתו אז הוא דבוק ביש האמיתי, זה מה שאמרתם רק ביתר ביאור

- שהם שקולים אהדדי כשארז"ל, אז הוא רואה איך הפרט שיוצא ממנו שקול כמו הכללים, אז הוא רוצה שהפרט יהיה הכלל, זה ממש עומק דברי חז"ל.

החלק שאינו רוצה להתבטל והיחס אליו

שאלה איזה חלק בנפש הבהמית אינו רוצה להתבטל.

תשובה כח היש שבה. זה מה שהזכרנו שלכן אין שמחה שלימה, הזכרנו שגם האמונה היא לא בוקעת בשלימות מחמת החלק של הנפש הבהמית שהאור של האמונה לא בוקע, וגם החלק שאינו רוצה להתבטל, על זה בעומק לא נאמר שמחים ביסורים, זה נקרא מה שהוגדר זה לקבל אותם מה שהזכירו קודם להסכים לקבל את הדבר, בחלק של הנפש הבהמית התחוננה שלא מקבלת את הדבר בשמחה אז נשאר שהיא רק מקבלת, יש אופן שהיא גם לא מקבלת זה האופן של מבעט, תמיד ישאר בנפש הבהמית בכל הקומה כולה של הדקויות האלה.

המשך שאלה ביחס שהיא לא מקבלת האם זה גופא גם חלק מהביטול שהוא מרגיש שהוא לא מצליח לבטל.

תשובה מה שאתם אומרים הוא בודאי נכון, אבל תמיד עדיין ישאר נקודה שלא מתבטלת, נכון שזה הרחבה של נקודת הביטול, אמת, אבל עדיין ישאר נקודה שלא מבטלת, תמיד ישאר אצל כל אדם בנפש נקודה שנקראת ירבעם בן נבט הוא מבעט.

המשך שאלה וכיצד צריך להסתכל על נקודה זו בנפש.

תשובה מה שאתם אומרים הוא בודאי נכון, אבל תמיד עדיין ישאר נקודה שלא מתבטלת, נכון שזה הרחבה של נקודת הביטול אמת, אבל עדיין ישאר נקודה שלא מבטלת, תמיד ישאר אצל כל אדם בנפש נקודה שנקראת ירבעם בן נבט הוא מבעט.

המשך שאלה וכיצד צריך להסתכל על נקודה זו בנפש.

תשובה הדוגמה שהזכירו קודם כאמונה זה יחס שצריך להתבונן, אבל זה אמונה שנשארת מקיף היא לא הופכת להיות פנימי גמור לעולם, המקיף של הדבר מתבונן שהיא גופא אני צריך להסכים לשפלות עצמו, אחד מהאופנים שהאדם מגיע לביטול זה מה שהזכרתם שהוא רואה שיש נקודות שפלות בנפש שלו, והיא גופא השפלות הזו מביאה אותו לביטול, ומדוע לא תאמר לו שהוא ישנה את זה מכוח השמחה בשבירה, מכוח האמונה, כי זה לא נקלט, אז עצם זה שהוא רואה את חסרונותיו שלו זה גופא מוליד בו גם שמחה מסויימת, שהוא באמת בטל, אבל עדיין תמיד ישאר נקודה שהוא לא מוכן להתבטל, אין תיקון שלם של הנפש הבהמית וזה יסוד המוסד בדברי רבותינו, התיקון הזה בשלמות בסוף האלף העשירי.

האם מי ששורשו באין עוד מלבדו עסקו יותר בביטול

שאלה האם זה נכון שיש מי ששורשו באמתת הוויתו ויש מי ששורשו באין עוד מלבדו ומצד כך מי ששורשו באמתת הוויתו היחס שלו היא יותר הכרה ממי ששורשו באין עוד מלבדו שאז היחס שלו היא יותר ביטול ואין.

תשובה מה שאתם אומרים הוא בודאי נכון, כלומר הגדרת אמתת הוויתו אז זה נקרא היש האמיתי, הגדרת האין עוד מלבדו זה תפיסה שיש שלילה לבטל כל דבר, אין עוד מלבדו זה לשון של

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41685970] -
סולמית [#]

פרשת פקודי תשפ"ה

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - ברזל 30:35

תפיסת כללות ההפכים של הרוך והקושי, ועבודתם למעשה

בקריעת י"ס התגלה שהמים שהם רכים בטבעם הפכו להיות לָהֶם חוֹמָה מִימֵינָם ומִשְׁמֵאלָם שזה דבר קשה. וכן התגלה שצָלְלוּ פְעוּפָּרֶת בְּמַיִם אֲדִירִים, שהרך הפך לקשה כעופרת, ועומק הגלוי שהתגלה שם הוא כללות ההפכים, וזה גם השורש למה שארז"ל שקודם קרי"ס הם חזרו לאחוריהם [ובפשטות זה להטעות את פרעה] שזה צורת יציאה באופן של כללות ההפכים, ולכן גם כשיצאו מהים הם יצאו לאותו צד שממנו נכנסו, שזה תפיסה של כללות ההפכים.

וכמו שבברזל מחד הוא קשה אך מאידך הוא רך כך עבודת האדם היא מחד לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז (תענית כ.), ומאידך צריך שלא יבוש מפני המלעיגים עליו בעבודת ה' שבשביל זה צריך להיות קשה ותקיף שאינו מתפעל מאחרים. וכן זה הכח לנצח במלחמה [וכמ"ש המס"י נמצאת המלחמה אליו פנים ואחור] כמ"ש הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַף הַלֵּב יִלָּךְ וְיֵשֵׁב לְבֵיתוֹ. עיקר שימוש כח הקושי שבאדם זה לכח הבטחון, שעומק הגדרתו זה שהוא בטוח בדבר שאינו משתנה ומתכלה והוא תופס מציאות שאינה ניתנת לשינוי ואז אינו מתפעל משינויי העולם, ובדקות יותר הבטחון זה שהאדם דבק בו יתברך שהוא הקושי האמיתי כמ"ש אָנִי הוִיָּה לֹא שְׁנִיתִי (מלאכי ג' ו'), ולפי"ז עומק המשל שימשך אחריו כברזל הכונה שכלל שהאדם מכיר ומתגלה אצלו מציאות אמיתית היותו כך כל דבר הכי קשה שיש בבריאה נהפך לרך [ואומות העולם לא שיד בהם את מדריגת ימשך אחריו כברזל כי אין להם הכרה שלימה בקושי אמיתית היותו] וההפך מכך בקילקול זה עם קִשָּׁה עֲרַף [שזה המדריגה התחתונה (שהוזכר) שהאדם נפרד ומפנה עורף אליו ית' (והיפך זה מה שהוא מתנועע אליו ית', ויתר ע"כ נכלל בו ית')], אך בתקון הם עם קִשָּׁה עֲרַף מחמת שהם נכללים בו יתברך שהוא הקושי [היש] האמיתי.

אחת המדות שמתגלות מכח הברזל זה מדת העקשנות,

אחד משבעת המתכות זה הברזל, והוא מצד עצמו דבר קשה, וכשארז"ל ש'הברזל ממית בכל שהוא (סנהדרין ע"ו), וכן במזבח נאמר לֹא תִנִּיף עֲלֵיהֶם בְּרִזָּל (דברים כז ה) כי יש בו צד של מיתה. אך כאשר מתיכים אותו הוא נהפך מקשה לנוזלי ורך, וע"ש כן הוא נקרא **מתכת**, מלשון התכה. דוגמא יסודית להפיכת הברזל לרך זה מש"כ במסילת ישרים (פרק א) שהוא מצייר את הקשר בין האדם לבוראו כך, עד שימשך אחריו יתברך ממש כברזל אחר אבן השואבת. כלומר יש את מה שהאדם עומד כמציאות נפרדת לעצמה, ויש את הקצה ההפוך שהוא נכלל בו יתברך, ויש את מה שביניהם, שהוא נמשך אחריו יתברך בבחינת לְכַתֵּף אַחֲרַי בְּמַדְבַּר בְּאֶרֶץ לֹא יְרוּעָה (ידימיה ב). והרי דרך הברזל שהוא קשה זה או לעמוד כמציאות לעצמו או להתנגד למה שכנגדו, אך אין דרכו להתאחד, משא"כ דבר רך דרכו להמשך ולהתאחד, אך כאן מתגלה שהאדם צריך להמשך אחר הבורא כברזל הנמשך, שזה ע"י שהברזל מתרכך. ובריוך הברזל יש את מה שהוא מתרכך בפועל, אך יש לו שורש לרכות פנימית יותר שזה כאשר הוא ביחס לדבר קשה יותר ממנו הוא נחשב רך, וכדוגמת הלב שהופך מלב אבן ללב בשר, עכ"פ מתגלה בברזל כח להפוך מעם קִשָּׁה עֲרַף שזה מציאות של אחור פירוד וקושי ללב בשר. וכח הרכות שבברזל רמוז בשמו שיש בו אותיות **זב** וכן אותיות **זל** [נוזל], שהם לשון של דבר רך.

הקושי שבברזל הוא רק מצד ה**בר** [החצונית] **שבברזל**, אך בברזל גנוז רז שזה פנמיותו של הברזל שגנוז בו רכות, שבעצם בכל דבר קשה שיש בבריאה בפנמיותו הוא רך שהוא מתפשט ומתרחב. ומצד כך מתכת זה מלשון תוך שזה הרז שגנוז בתוכו, וזה שתי תפיסות שורשיות בבריאה רך לעומת קשה, ובהגדרה ברורה יותר בכל דבר בבריאה יש את הכללות של הרוך והקושי, כלומר יש רוך ויש קושי ויש את הכללות שמאחדת את שתיהם שזה הרז שבברזל. דוגמא לכך

לאכול היו צריכים להתחיל לחרוש וכו' משא"כ במדבר היה מציאות של רוך, מן מהשמים, והגדרת החרישה והזריעה של הקרקע [שהיא נעשתה קשה מחטא אדה"ר] זה להפוך אותה מקשה לרך, ובעומק זה לא להפוך, אלא זה גלוי כללות ההפכים בקרקע. וכידוע שבשורש הבריאה יש ל"ט מלאכות, שהתגלו לאחמ"כ במשכן כשארז"ל יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, שזה כנגד האותיות של שם הויה בד' המילואים. וב' המלאכות הראשונות הם זריעה וחרישה, וא"כ הם שורש הבריאה, [וכן המצוה הראשונה שנצטוו זה פריה ורביה שזה מלאכת זרע] שהם כללות הרוך והקושי. ולכן אם הם היו נכנסים עם הכתרים לארץ היו מגיעים לאחדות הרוך והקושי בשלימות, אך כשלא זכו מחמת שהם עם קשה ערף, אז הם גולים כי העפר שנשאר קשה מפנה להם עורף, וכשזוכים אז מתגלה כללות הרוך והקושי ומצטרף הדיבור שהוא קשה [מכח השינים] עם האמירה רכה [שהיא מכח הלשון והשפתיים] אז מתגלה מדריגת א"י שאַבְנֵי בְרֶזֶל שהברזל הוא בפנמיותו רך ובחיצוניותו הוא קשה, וביחס אליו ית' שהוא שורש הקושי מתגלה שהכל רך ונמשך אחריו כברזל אחר אבן השואבת, זה התחיל להתגלות במדבר מצד שהם נמשכו לא"י ומתגלה בא"י הכללות לא רק מצד שורשו באסתכל באוריתא, אלא גם בברא עלמא, וזהו שלימות ההארה לעת"ל שכל דבר כולל את ההפכים, והוא רך בזה שהוא נמשך לבורא והוא קשה כי הוא נכלל בבורא, זה שלימות תפיסת פנימיות כללות כל מציאות הבריאה

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נשיא השיעור: ברזל בר זל זב מתכת תוך התכה רך קשה מלחמה בטחון עורף עפר הר כתר שלום זרע חרש אבן משך]

שאם הוא דבק בה מצד הקלקול זה עם קשה ערף, שזה מיסוד העפר [- אותיות העורף], אך בתיקון זה בבחינת תלמיד חכם שנוקם ונוטר כנחש, שזה מכח מה שהוא נכלל בקושי שבאמיתת הויתו, [ובהגדרה מצומצמת יותר זה שהוא דבק באמת וזה כל תפיסת חייו ולכן הוא מתנגד לכל דבר שקר, יקוב הדין את ההר] ויוצא א"כ שמי שנמשך אחר הבורא הוא רך, אך מי שנכלל בו הוא נהיה קשה. דוגמא שורשית וברורה לכך זה מתן תורה, שמחד אמרו נעשה ונשמע, כלומר שקבלו את התורה מקום הרוך [אמירה רכה], ומצד כך התורה נקראת שלום - דְרָכֶיךָ יְרַכֵּי נַעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם (משלי ג יז), גדול השלום שדוחה ל"ת שבתורה, וכן משנים מפני השלום. ומאידך הם קיבלו את התורה במדריגה של קושי כפה עליהם הר כגיגית, הר זה דבר קשה, ויתר ע"כ זה הכפיה שאין יותר קשה ממנה שהיא הפך רצונו ורכותו של האדם, א"כ הם קיבלו את התורה הן במדריגת הרוך והן במדריגת הקושי. וידועים דברי המהר"ל שהכפה עליהם הר כגיגית זה שהראה להם בבהירות שהתורה היא מוכרחת המציאות [מצד הנבראים, והבורא הוא למעלה מכך שהוא מוכרח בעצם] כלומר שהתגלה להם כללות ההפכים שזה שורש כל הבריאה שזה הרוך והקושי, ולכן כשאמרו נעשה ונשמע ירדו מלאכים וקשרו להם ב' כתרים [שבפשטות זה כנגד נעשה ונשמע, אך בעומק זה כנגד] א' על הנעשה ונשמע, והב' על הכפה עליהם הר כגיגית, שזה כתר היושב עליהם כמלך שכופה אותם, השורש של רך ושל קשה – קש זה כתר. ר"ך ר"ת רצון וכפיה, זה הגלוי שהיה במתן תורה שהיה רכות בצירוף לקושי.

כידוע שאם מת"ת היה באופן השלם שהיה אחדות גמורה בין הרוך לקושי היו זוכים ישראל להכנס לא"י שעליה נאמר אָרְץ אֲשֶׁר אֶבְנֶיהָ בְרֶזֶל (דברים ח ט) הקושי שמתגלה בא"י זה שכשנכנסו לארץ בשביל

שו"ת לאחר השיעור

מה שאתם מציירים עכשיו זה נמשך, זה בבחינת לכתך אחרי במדבר בחינת קטן הנסרך אחרי אמו, הוא הולך הוא נמשך, אבל השורש הפנימי של הביטחון זה זה שהוא דבוק בעצם ההויה שלמעלה מהתנועה ונכלל בעצם אמתת הויתו שהוא הקושי המוחלט אני הויה לא שינית, הזכרנו שבתנועות יש שינוי, משנה עיתים ומחליף את הזמנים, בבחינת מאן דלביש ברמשא לא לביש בצפרא וכן על זה הדרך, אבל בהויתו ית' אז זה כביכול הויה מוחלטת, זה ב' מדרגות במדרגת הביטחון, יש מדרגת תקוה ויש את

שורש הבטחון התכללות, והתפשטות זה התקוה

שאלה האם הבטחון שאדם בוטח בתמימות כגמול עלי אימו זה גם קשור לקושי העליון.

תשובה במדרגה שהוא בוטח בפשיטות ובתמימות אז כפשוטו זה מחמת שהוא נמשך כתינוק שנמשך אחרי אמו כגמול עלי אמו, אולם אז זה ההתפשטות של הביטחון, אבל השורש של הביטחון זה זה שהוא נכלל בבורא, הסברנו שיש מהלך שהוא נמשך אחרי הדבר ויש מה שהוא נכלל,

תשובה מה שאנחנו רואים שזה מיד חוזר ומתהפך כי ההתעוררות שהפכו אותו הוא במדרגת שורש ההפכים ולכן הוא חוזר להתהפך בחזרה לנקודה שלו, רק ההגדרה בפשטות כמו שהגמ' אומרת כל דבר שאתה זורק אותו אעיקרא קאי, הוא חוזר למצבו הראשון, זה ההגדרה התחתונה, ההגדרה היותר עליונה כי עוררנו בו את ההפכים אז הוא מגלה את הצד ההפכי שלו, אבל ודאי שעיקר כפשוטו זה מחמת שהוא חוזר למצבו הראשון, כל ההבחנות הנוספות שהוזכרו זה הדקות של השורשים, אבל בפועל הוא חוזר למצבו הראשון.

מחיצה של ברזל מצידו ית' ומצידו

שאלה האם מה שכתוב שמיום שחרב בית המקדש מחיצה של ברזל מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים (ילקו"ש יחזקאל שמג) איזה כוח של ברזל זה האם הכוח התחתון או הכוח העליון שקשה להשיג אותו.

תשובה אם זה כוח העליון ביחס שהוזכר שזה הוויתו ית' אז צ"ב למה זה מחיצה של ברזל שמפסיק, בפשטות מחיצה של ברזל שנפסקה זה הפרדה בין הבורא לישראל, הזכרנו שבמדרגה התחתונה היא בבחינת העורף בבחינת עפר שהוא עומד כשלעצמו והוא אינו מחובר לבורא, אז ההבחנה הפשוטה שמחיצה של ברזל שנפסקה בין ישראל לאביהם שבשמים זה הופך להיות כמציאות קשה לעצמה, בפשטות המחיצה של ברזל היא בין ישראל לאביהם שבשמים, בעומק הם עצמם הופכים להיות ברזל, זה נקרא מחיצה של ברזל, שהופכים אותם לברזל, מהצד של הבורא בעומק המחיצה הזו זה ברזל עליון, מהצד של הנברא זה ברזל תחתון, מחיצה של ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים כהגדרה מדוייקת לפי זה, בברזל עצמו יש כאן שני ההבחנות של הברזל, המחיצה מהצד של הבורא זה ברזל עליון, מהצד של ישראל זה הברזל מהצד התחתון, זה שתי הבחנות.

מדרגת הביטחון, בעומק התקוה היא ההימשכות, הביטחון הוא למעלה מהתנועה, זה בשורש, ובהתפשטות הביטחון משתלשל לכל מדרגה ומדרגה לתתא, אבל השורש לביטחון זו מדרגתו, הוזכר פעמים רבות שביטחון זה מלשון בו-טח, מלשון הטיח בנקבה, נדבק בה, זה נקרא לשון של ביטחון, אדם טח קיר זה נדבק בקיר, לא מתנועע אחרי הקיר אלא נדבק בקיר, בשורש זה מדריגת הקו כמו שהוזכר פעמים הרבה, קו זה בגימטריא דבק, בחיצונית של הקו זה תנועה, בעומק [כ"ש הרמח"ל] הקו זה חוט המקשר ומחבר, יש את הקו עצמו ויש את מימי האור העליון שהם נמשכים בתוך הקו, המימי האור העליון שהם נמשכים בתוך הקו זו התנועה שבקו, הקו עצמו הוא חוט המקשר ומחבר ויוצר מציאות של דביקות, יש דביקות ויש התכללות, כהגדרה כוללת הקו הוא דביקות בלי התכללות גמורה, באור א"ס עצמו, אבל בכל אופן בקו עצמו יש את שתי החלקים האלה שהוא לשון של תקוה שמשם שורש הביטחון.

ב' הדרכים להתיך את הקושי שבנפש

שאלה האם יש דרך להתיך את הקושי שבנפש מכוח האש של הלב בוער.

תשובה מה שאתם אומרים בודאי נכון הרי ההתכה של מתכות מגיעה מכוח האש, אז בעומק כמובן שמכוח האש יש עוד אופן איך להתיך את הדבר, ויש אופן שהוא מתבונן בגדלות הבורא ומכוח כך הוא נמשך אחריו כברזל אחר האבן השואבת שזה גופא הופך אותו לרך שזה מה שהזכרנו בשיעור.

הסיבה שלאחר ההתכה הברזל חוזר להיות קשה

שאלה האם מה שבדרך כלל כשמתכים כלי ברזל מיד לאחר מכן הוא נעשה קשה בחזרה האם זה לא הכוונה שמתגלה הקושי הפנימי.

פסח - חולון
יום ד' חול המועד
בנושא יחזקאל
רח' קדמן 4 חולון
20:30

פסח - ירושלים
יום ג' חול המועד
בנושא כינים
רח' הרב בלוי 33 ירושלים
20:30

בלבבי משכן אבנה תמצית השיעור – ברוש תשפ"ה